

GRAMMEX press

Miten käy
arvokuiludirektiivin?

**Miljoonan
kappaleen**
Järviradio

Haastattelussa
Leri Leskinen
Jannike

Haloo Helsinki!
tekee mistä pitää

3
2021

Intro

Teksti: Riikka Hiltunen ja Heikki Jokinen

Maailmanmusiikin listoilla

Peräti viisi suomalaisyhtyettä nousi elokuussa maailmanmusiikkilistoille. World Music Charts Europe -listalla nähtiin Celenkan *Villoi Varsa* (Nordic Notes) ja Helsinki-Cotonou Ensemblen yhtyeen nimeä kantava albumi (No Problem!/Flowfish).

Molemmat levyt nähtiin myös World Music Charts Europe -listalla, jonne seuraksi nousi Maa-rika & the Frocodilesin *Three Dimensional Tunes* (Global Music Centre), *Annámáretin Nieguid Duovdagat* (Uksi Productions) ja Gájanasin *Cihkkojuvvon* (Bafe's Factory). ●

CELENKA, EMMI KUJANPÄÄ (VAS.), EERO GRUNDSTRÖM JA JARKKO NIEMELÄ. KUVA: VENLA HELENIUS

SIR ELWOODIN HILJAISET VÄRIT. YHTYEESEEN KUULUVAT ARTTU LESKINEN (VAS.), JUNNU SAARESAHO, JUSSI VIRTANEN JA JUHA LEHTI. KUVA: MAREK SABOGAL

Sir Elwood kiertueelle

Viime vuonna tuli 30 vuotta siitä, kun Sir Elwoodin hiljaiset värit julkaisi ensilevynsä. Suunniteltu keikkakiertue jäi tunnetuista syistä tekemättä, mutta toteutuu tänä syksynä. Keski-oluttajaksi musiikkiaan luonnehtiva yhtye kiertää maata aina joulukuulle

asti. Päättökonsertti on 8.12. Kulttuuritalolla Helsingissä.

Viime vuonna yhtye julkaisi uuden albumin *Aamupäivän Errol Flynn* vuosikymmenen levytystaun jälkeksi. ●

TONI WIRTANEN (KESKELLÄ) SEKÄ APULANNAN MUUT JÄSENET SIMO SANTAPUKKI (VAS.) JA VILLE MÄKINEN. KUVA: SAM JAMSEN

Toni Wirtanen palkittiin

Ansoituneille musiikintekijöille ja sanoittajille vuosittain myönnettävän Juha Vainio -palkinnon sai **Toni Wirtanen**. Oman Apulanta-yhtyeensä lisäksi Wirtanen on sanoittanut kappaleita **Irinalle**, **Kaija Koolle** ja **Antti Tuiskulle**.

6 000 euron palkinnon myöntää Juha Vainio Rahasto. Sen hallituksessa ovat edustettuina Suomen Musiikintekijät ry, Kotkan kaupunki ja Vainion perikunta. ●

JOHN HOLLENBECK. KUVA: MERCEDES JELINEK

Jazzareita residenssiin

Suomen Jazzliiton, Taideyliopiston Sibelius-Akatemian jazzmusiikin aineryhmän, UMO Helsinki Jazz Orchestran ja Muusikkojen liiton yhteistyönä toteuttama kansanvälinen residenssitoininta käynnistettiin elokuussa 2021.

Sijainniltaan vaihtuvaan residenssiin kutsutaan vuosittain kaksi kansainvälistä artistivierasta 1–2 kuukauden mittaiselle jaksolle. Ensimmäinen vieras oli yhdysvaltalainen rumpali, säveltäjä **John Hollenbeck**. ●

Popmusiikin vieniennätyksiä

Music Finland selvitti jälleen popmusiikin teosvientä. Uusimman selvityksen mukaan vuosi 2020 oli enätysvuosi julkaistujen kappaleiden määrällä mitattuna. Tekijäjoukko on kasvanut, ja monet kappaleet ovat menestyneet hyvin listoilla Aasiassa, Euroopassa ja Yhdysvalloissa.

Suomalaistekijöiden kappaleita on kuunneltu Spotifyssa yli 850 miljoonaa kertaa, suurimpana menestyjänä **Jason Derulon** *Take You Dancing*, jonka tekijäjoukossa on **Teemu Brunila**. ●

TIINA VAINIKAISEN YHTEISKIRJOITAMA KAPPALEEN KYLLÄ KYLLÄ MENESTYI BRITTIMARKKINOILLA. KUVA: SAARA AUTERE

Kirjastokortilla konserttiin

Pääkaupunkiseudun kirjasto- ja yhteisötoimien yhteistyönä Helmet on tarjonnut elokuusta lähtien asiakkailleen pääsyn Medici.tv -videopalveluun. Palvelun kautta on tarjolla tuhansia huippulaatuisia videoita konserteista, oopperoista ja baletista sekä dokumentteja ja opetusmateriaalia.

Tarjonta painottuu klassiseen musiikkiin ja jazziin. Medici.tv lähettää vuosittain 150 tapahtumaa suorana. ●

YKSI PALVELUN TARJOAMISTA ESITYKSISTÄ ON MAURICE RAVELIN BALETTI DAPHNIS ET CHLOE. SEN ESITTÄÄ PARIISIN KANSALLISOOPPERA.

KUVA: AGATHE POUPENEY/OPIERA NATIONAL DE PARIS

Uutta J. Karjalaista

J. Karjalainen julkaisi syyskuussa *Aurinko nousee ilman sua* -singlen, alamaäritteeltään cadizilaisen kitarrantekijän kolkko kohtalo tai Juan Perfunon lesken laulu. Se on maistainen keuhkolla 2022 ilmestyvältä

uudelta albumilta. Karjalaisen edellinen albumi julkaistiin 2018.

Syntymäpäivänään 1. huhtikuuta 2022 Karjalainen esiintyy yhtyeensä kanssa ensimmäisessä Hartwall Arenan konsertissaan. ●

J. KARJALAINEN. KUVA: TERO AHONEN

Sävellä pääsiäishymni

Turun tuomiokirkkoseurakunta on avannut kilpailun löytääkseen uuden säveln virrelle 90. Helmikuun alkuun saakka auki olevassa kilpailussa on tarkoituksena löytää uusi ja innoittava jumalanpalveluslaulu, joka kuvastaa pääsiäistä vanhoihin sanoin mutta uusin sävelin.

Teokseksi haetaan yhteislauluksi soveltuvaa yksinäistä sävellystä, ja mukana voi olla urku- tai piano-osuus yhdelle soittajalle. ●

KUVA: THEBROS

MR. LORDI. KUVA: EERO KOKKO

Lordilta seitsemän albumia

Lordi julkaisee marraskuussa kokeellisen *Lordiversity*, joka koostuu kaikkiaan seitsemästä albumista. Jokaisella albumilla on eri genreeteja: hard rock, disco, progressiivinen rock, hevi, aor, thrash ja industrial metal.

Järkäleen ensimmäinen single, discolaytyä lohkaistu *Believe Me* julkaistiin elokuussa. ●

Kulttuurikasarmi Helsinkiin

Helsingin vanha linja-autoasema on keskellä muodonmuutosta. Aseman tiloihin Helsinkiin ydinkeskustaan avataan vuonna 2023 Kulttuurikasarmi, joka yhdistää taidetta, konserteja, muita tapahtumia ja ruokakulttuuria.

Kasarmiin on tulossa kolme uutta elokuvateatteria, ravintoloita, baareja, sisätapahtumatilaa ja ulkolava. ●

TÄLTÄ ALUE VOISI NÄYTTÄÄ. KUVA: HAVAINNEKUVA, ARKKITEHTITOIMISTO SARC.

Pääkirjoitus

LAURI KAIRA
Päätoimittaja

Luovien alojen vaatimattomat toiveet

Tilastokeskuksen mukaan luovat alat ovat työllisyyden ja bruttokansantuotteen kannalta merkittävämpiä kuin monet perinteiset teollisuudenalat. Ne työllistävät enemmän kuin metsä-, kemian- tai sähkö- ja elektroniikkateollisuus. Niiden BKT-osuus on suurempi kuin paperiteollisuudella, ravintola- ja majoitusallalla, maataloudella tai tekstiiliteollisuudella.

Kuten Gramexin toimitusjohtaja kolumnissaan ehdottaa, yhteiskunnan tulisi panostaa luovien alojen kehitykseen samassa mitassa kuin muihinkin suuriin toimialoihin. Tämä olisi kansantalouden kannalta järkevää. Naapurimaamme Ruotsi tekee näin ja tulokset tunnetaan.

Tähän nähden suomalaisten luovien alojen toiveet valtiollalle ovat kovin vaatimattomia.

Kun muut yleensä pyytävät valtiolta lisää rahaa, luovat alat pyytävät usein vain, ettei niiltä leikattaisi. Esimerkiksi sitä, ettei yksityisen kopioinnin hyvitystä leikattaisi, tai ettei kulttuuritukia leikattaisi Veikkauksen tuottojen alentamisen suhteessa.

Usein alan toiveet koskevat muuta kuin rahaa. Lehdesämme on juttu arvokuilusta. Sen osalta luovat alat pyytävät vain, että EU-direktiivi implementoidaan Suomessa niin kuin se on kirjoitettu ja tarkoitettu. Outoa, että sitä joutuu edes pyytämään!

Lehdessä on juttu myös taiteilijan työttömyysturvasta. Siinäkin ei pyydetä mitään erivapauksia. Vain sitä, että työttömyyskassan jäsenenä oleva taiteilija saisi työttömyyspäivärahaa samoin ehdoin kuin muutkin kassan jäsenet.

Lisäksi luovat alat ovat pyytäneet, että ne otettaisiin huomioon normaaleissa elinkeinoelämän tilastoissa ja että Business Finlandin tukiehtoja säädettäisiin niille paremmin sopiviksi.

Nämä ovat vaatimattomia toiveita. Vaatimattomuus on hyve, mutta otettaisiinko meidät huomioon kokoamme vastaavalla vakavuudella, jos vaatisimme enemmän? Olemme pyrkinet olemaan kohtuullisia, mutta korona-ajan kokemukset laittavat kysymään, kannattaako se. ●

Aina kyse ei ole rahasta.

KUVA: ANTTI NYMAN

Yksityisen kopioinnin hyvityksen leikkaus torjuttiin

Hallitus päätti syyskuun budjettiriihessä, että yksityisen kopioinnin hyvitys pysyy ensi vuonna 11 miljoonassa eurossa.

Teksti LAURI KAIRA

Yksityisen kopioinnin hyvitys on tällä hetkellä 11 miljoonaa euroa vuodessa ja se myös pysyy siinä vuoden 2022.

Toisin meinasi käydä, sillä valtiovarainministeriö esitti sen pudottamista seitsemään miljoonan euroon.

Asia ratkesi vasta hallituksen budjettiriihessä syyskuussa.

Kulttuurialojen edunvalvontaverkosto Luovan työn tekijät ja yrittäjät LYHTY toteutti nopean vaikuttamiskampanjan, johon

myös Gramex jäsenjärjestöineen osallistui. Tiede- ja kulttuuriministeri **Antti Kurvinen** (kesk.) esitti riihessä, että vanha taso säilyisi ja tämä sai kaikkien hallituspuolueiden tuen.

Raju leikkaus

Leikkausesitys herätti suurta huolta. Leikkaus olisi ollut 36,4 prosentin suuruisen.

Tämä olisi leikannut kulttuuriväen ansioita ja työtilaisuuksia kahta kautta. Sekä tekijänoikeusjärjestöjen jakamat hyvityskorvaukset että toimialojen kulttuurinedistämiskeskusten (MES, AVEK ja VISEK) määrärahat olisivat alentuneet merkittävästi.

Edistämiskeskusten puolella tämä olisi tarkoittanut sitä, että keskimäärin neljä kymmenestä hankkeesta, produktiosta, tapahtumasta ja tuesta olisi jouduttu poistamaan.

Huoli kentällä

Musiikinedistämissätiön MES:n ja Audiovisuaalisen kulttuurin edistämiskeskus AVEKin johtajat olivat leikkausaikeista kauhuissaan. AVEK kehotti kotisivullaan taiteilijoita olemaan yhteydessä päättäjiin. Sen julkaiseman tiedotteen mukaan ehdotettu leikkaus olisi merkinnyt jopa jaettavien tukien puolittumista.

Tiede- ja kulttuuriministeri Antti Kurvinen (vas.), AVEKin johtaja Ulla Simonen ja Musiikin edistämissätiön toimitusjohtaja Tommi Saarikivi.

Valtiovarainministeriön leikkausesitys yllätti kulttuurialan.

Musiikin edistämissätiö MES jakaa vuodessa 1 700 tukea, joista 550 menee elävän musiikin tapahtumille eri puolella Suomea. Leikkaus olisi merkinnyt runsaan 600 tuen lakkaamista, joista 200 olisi mennyt maakunnallisille kulttuuritapahtumille. Siten jopa neljä tapahtumaa kymmenestä olisi voinut pudota pois.

Yllätyksesitys

Valtiovarainministeriön leikkausesitys yllätti kulttuurialan, koska se oli vastoin hallituksen ja eduskunnan sopimaa etenemissuunnitelmaa.

Yksityisen kopioinnin hyvityksen oli tarkoitus pysyä 11 miljoonassa eurossa niin kauan kunnes järjestelmä on uudistettu. Sen taas piti tapahtua vuosien 2020 ja 2021 kuluessa.

Tästä suunnitelmasta kertoo muun muassa eduskunnan valtiovarainvaliokunnan budjettimietintö vuodelta 2018: ”Valiokunnan saaman selvityksen mukaan opetus- ja kulttuuriministeriö esittää vuosia 2020–2023 koskevan kehyspäätöksen valmistelussa, että määräraha säilyy 11 milj. eurossa, kunnes ratkaisu hyvitysjärjestelmän uudistamisesta on mahdollista tehdä.” (VaVM 28/2018 vp).

Koronapandemia laitto kuitenkin kaikki aikataulut uusiksi. Hallituksella ei ollut aikaa paneutua uudistukseen, joten se ymmärrettävästi lykkäytyi.

Tämä oli nähtävissä jo vuonna 2020. Silloin eduskunnan sivistysvaliokunta korosti mietinnössään, ettei uudistuksen viivästyminen saa johtaa siihen, että taiteilijat kärsivät.

”Valiokunta pitää hyvänä, että yksityisen kopioinnin hyvityksen määräraha pysyy vuoden 11 milj. eurossa vuonna 2021. Sen sijaan vuoden 2022 taso on vielä auki. On tärkeää huolehtia siitä, että hyvitysjärjestelmän uudistamisen mahdollinen viivästyminen ei tule jättämään oikeudenhaltijoiden haitaksi.”

Työrauha kehittämistyölle

Hallituksen päätös antaa vuoden mittaisen työrauhan hyvitysjärjestelmän kehittämiseksi.

Yksityisen kopioinnin hyvitys (entinen hyvitysmaksu) perustuu EU-direktiiviin. Yksityisen kopioinnin hyvitys on lain takama rahallinen korvaus luovan työn tekijöille siitä, että jokainen kansalainen saa kopioida laillisia teoksia omaan käyttöönsä.

Aiemmin hyvitys hoidettiin keräämällä hyvitysmaksua kopiointiin käytettävien laitteiden hinnassa. Kun kopiointi siirtyi kännykän kaltaisiin monitoimilaitteisiin, hallitus päätti 2015 siirtää hyvityksen valtion budjetista maksettavaksi.

Budjettihyvityksen mitoitus on osoittautunut haastavaksi. Lähtötaso 11 miljoonaa euroa sovittiin poliittisesti, eikä se perustu minkäänlaiseen tutkimukseen kopioinnin aiheuttamasta haitasta.

Taloustutkimuksen tekemän selvityksen mukaan haitta oli vuonna 2017 noin 32–47 miljoonaa euroa vuodessa. 11 miljoonaa euroa korvaa siitä siis vain kolmas- tai neljäsosan.

Vuotuinen kopiointimäärä ei ole tuosta vuodesta 2017 juurikaan muuttunut, vaan liikutaan 260 miljoonan kopion suuruusluokassa.

Lupa kloonata tiedostoja

Yksityisen kopioinnin aiheuttama haitta on kasvanut takavuosien verrattuna. Syynä on digitalisoituminen. Suurin osa tallennekauppa on siirtynyt verkossa tapahtuvaksi tiedostokaupaksi ja striimaukseksi.

Ero entiseen on suunnaton. Ennen myyntituote oli fyysinen äänilevy. Levyn sisällöstä pystyi tekemään rahasevan kopion c-kasetille, mutta alkuperäistä tuotetta ei saanut kuin kaupasta ostamalla.

Tänään musiikkia, elokuvia ja tv-sarjoja sekä elokuvatiedostoja tarjotaan pelkinä tiedostoina Spotifyn, iTunesin ja Netflixin kaltaisissa palveluissa.

Siten jokainen meistä saa laillisesti kloonata juuri niitä tuotteita, joita kaupalliset palvelut tarjoavat. Tällainen aiheuttaa markkinahäiriön, jota ei voi verrata vinyyllilevyjen, c-kasettien ja vhs-nauhureiden aikaan. ●

HALOO HELSINKI!

- Perustettu 2006. • Jäsenet **Elli Haloo** – oikealta nimeltään **Elisa Tiilikainen** – laulu ja basso, **Jere Marttila**, kitara ja taustalaulu, **Leo Hakanen**, kitara ja taustalaulu sekä **Jukka Soldan**, rummut. • Yhtyeen seitsemäs albumi *Älä pelkää elämää* julkaistiin syyskuussa.
- Kymmenen Emma-palkintoa.
- Tulossa konsertti Olympiastadionilla 18.6.2022.

Leo Hakanen (vas.), Elli Haloo, Jukka Soldan ja Jere Marttila ovat Haloo Helsinki!

KUVA: MAREK SABOGAL

Helsingin hittitehdas

Haloo Helsinki! on Suomen suosituin rockyhtye ja suoltaa menestyskappaleita kuin liukuhihnalta. Mikä heidän lauluistaan tekee niin suosittuja? Miten hitit syntyivät? Vastaus on, että he tekevät musiikkia, josta itse pitävät.

Teksti VILLE HARTIKAINEN

KUVA: MAREK SARGAL

Vuonna 2006 aloittaneen Haloo Helsingin ura on kiittänyt ennätyksestä toiseen.

Kulta- ja platinal levyjä. Lukuisia albumi- ja singlelistan ykkösiä. Joukko Spotifyn soitetuimpia kappaleita ja 13 Suomen radiolistan ykköstä. Jälkimmäinen on enemmän kuin millään muulla artistilla tai yhtyeellä.

Vuonna 2006 aloittaneen Haloo Helsingin ura on kiittänyt ennätyksestä toiseen. Eikä matkalle näy loppua: helmikuussa julkaistusta *Piilotan mun kyynleet* -kappaleesta on kasvanut reilussa puolessa vuodessa yksi bändin suurimmista hiteistä ja se on pysynyt radiolistan ja Spotifyn ykkösenä pidempään kuin mikään muu yhtyeen kappale.

Tähänkö he ovat pyrkineet? Tavallaan ovat, tavallaan eivät lainkaan.

Haastatteluun tietokoneyhteyden kautta osallistuvat kitaristisäveltäjät **Leo Hakanen** ja **Jere Marttila** sekä laulajabasisti ja yhtyeen sanoittaja **Elli Haloo** toteavat menestyksen tuntuvan hyvältä, mutta varsinaiseen hitti-tehtailuun he eivät myönnä koskaan tähdenneensä.

Kolmikon mielestä musiikin tekeminen ei voi perustua ajatukselle, että kappaleista

pitäisi tulla mahdollisimman suosittuja. Ratkaisevaa on, että biisit resonovat tekijöissä itsessään.

”Meillä ei biisiä tehdessä ole koskaan lähtökohtaisesti tavoitteena tehdä hittiä. Jos pitäisi tehdä jossain tietyssä muodossa oleva kappale, johonkin tiettyyn tarkoitukseen, olisi se lähtökohtaisesti huono ajatus, ja tulisi

jäsenet sanovat. Leo kertoo jännittävänsä edelleen jokaisen kappaleen julkaisua ja väittää biisien vastaanoton tulevan hänelle aina yllätyksenä. Hyvänä esimerkiksi hän pitää bändin läpimurtokappaletta *Maailman toisella puolen* (2011).

”Sitä ei koskaan edes ajateltu sinkkubiisiksi”, Leo kertoo.

”Tarkoituksenamme on tehdä sellaista musaa, josta itse diggaamme.”

todennäköisesti epäonnistumaan. Tarkoituksenamme on tehdä sellaista musaa, josta itse diggaamme”, Leo sanoo.

Menestystä ei voi ennustaa

Bändin osumatarkkuus hittien suhteen on ollut silti huimaa. Vuodesta 2010 lähtien jokainen Haloo Helsingin single on noussut paria poikkeusta lukuun ottamatta single- tai radiolistan kymmenen parhaan joukkoon – valtaosa on kivunnut kärkipaikalle asti.

Mistä tietää tehneensä hittiänsä? Vaikea sellaista on etukäteen ennustaa, yhtyeen

silti mahdollisimman tarttuvia. Leon ja Jeren – yhtyeen pääasiallisten säveltäjien – mielestä loistava popsävellys rakentuu vahvojen ja tunnistettavien melodioiden, koukujen ja toistettavuuden varaan, ja sisältää sopivassa määrin yllätyksellisyyttä, mutta on samaan aikaan muodoltaan ja rakenteeltaan useimmiten melko yksinkertainen.

Onnistuessaan tällaiset kappaleet jäävät kerta laakista kuulijan mieleen.

”Voit kikkailla mukaan aina kaikkea yllättävää, varioida melodiaa ja sointuja, menä toisessa kertosäkeessä rinnakkaisduuriin ja sen sellaista. Tekijänä mukaan pystyy uuttamaan kaikenlaista pientä. Hyvän popbiisin kaava on kuitenkin usein sama. Sillä ei voi mennä vikaan”, Jere sanoo.

Leo sanoo ihailevansa aivan erityisesti ruotsalaista musiikkituottajaa ja laulun- kirjottajaa **Max Martinia**, joka on tehnyt kymmenittäin kansainvälisiä hittejä muun muassa **Britney Spearsin**, **Backstreet Boysin**, **Bon Jovin** ja **Katy Perryn** kaltaisille megatähdille.

”Hän on maailman kovin popsäveltäjä”, Leo sanoo.

Martin on hänen mielestään poikkeuksellisen taitava popkappaleen kaikkein tärkeimmän osatekijän, tarttuvan ja melodisesti simpelin kertosäkeen tekijänä. Sellaisia hän pyrkii itsekin tekemään.

Hän ottaa jälleen esimerkiksi *Maailman toisella puolen* -kappaleen.

”Mietin ihan tietoisesti, että olisi maakea tehdä biisi, jossa olisi jokin niin yksinkertainen pappadaduda-juttu, että jokainen pystyisi laulamaan sen festareilla mukana, kondiksesta huolimatta.”

Sanojen voima

Haloo Helsingin musiikissa tarttuvien sävellysten kanssa yhtä tärkeässä roolissa ovat Ellin kirjoittamat laulutekstit. Suomirockin parissa kasvaneen Ellin sanoittajaesikuviin lukeutuvat muun muassa sellaiset lyriikkamestarit kuin **Juice Leskinen**, **Junnu Vainio**, **Miljoonasateen Heikki Salo** ja **Sir Elwoodin** hiljaisten värien **Juha Lehti**.

Hyvässä popsanoituksessa pitää Ellin mielestä olla aina jotain oivaltavaa. Hän sanoo ihailevansa esimerkiksi Juicessa tämän monipuolista suomen kielen käyttöä ja sanoilla ja riimeillä leikkelyä. Tärkeintä silti on, että kappaleen teksti koskettaa.

Hän ottaa esimerkiksi Sir Elwoodin Hiljaisten värien kappaleen *Elisa*.

”Sitä kuunnellessa tuntuu ihan kuin happi loppuisi. Se on niin tunteisiin vetoava”, Elli sanoo.

Elli sanoo huomanneensa, että kuuloissa kaikkein voimakkaimmin resonovat hänen henkilökohtaisimmat tekstinsä. Kaikkein eniten palautetta hän saa kuolemaa ja menetystä käsittelevistä sanoituksistaan, muun muassa kappaleesta *Vapaus käteen jää*. Moni on kertonut laulun tuoneen lohtua surun keskelle.

Miltä sellainen tuntuu?

”Totta kai se on tosi liikuttavaa. Se, että saa jakaa toisen ihmisen kanssa sanomatoman tunteen, ollaan niin kuin ’I know’, tiedetään pelkästä katseesta, miltä toisesta tuntuu. Ne ovat tosi herkkiä kohtaamisia.”

Arkista puurtamista

Haloo Helsingin tuotannosta löytyy lukuisia elämää suurempia kappaleita. Useimmiten niistä ovat syntyneet melko arkisissa olosuhteissa, Jere ja Leo paljastavat. >>>

Hyvässä popsanoituksessa pitää olla aina jotain oivaltavaa.

Haloo Helsinki! Suomipop-festivaaleilla Jyväskylässä heinäkuussa 2021. Kitarassa Elli Haloo, rummuissa Jukka Soldan.

KUVA: TOMMI ANTONEN / COMIDA COMMUNICATION / LEHTIKUVA

TARINAT SUURIMPIEN SUOSIKKIEN TAKAA

Beibi (2014)

Bändin striimatuin kappale, 18 miljoonaa striimiä. Spotifyn nro 1, radiolistan nro 1 (4 viikkoa). 10 000 radiosoitto kertaa.

Leo: *Kiitos ei ole kirasana* -albumi oli käytännössä jo kasassa, kun meille tuli fiilis, että levy kaipaisi vielä lisää energiaa ja yhden nopean biisin ja. Tuottajamme **Rake Eskolin** fiilisteli drum and bass -meininkiä levyn teon aikana, saimme siitä kipinän ja painuimme akustisten kitaroiden kanssa tarkkaamoon. Ensimmäisellä läppärimme rumpukompin, sitten saimme kasaan biisin riffin ja säkeistöjen soinnutukset. Koko juttuun meni valehtelematta alle puoli tuntia. Sitten sanoimme Ellille, että vedäpä tuohon kertosaakeen päälle ihan mikä tahansa laini. Elli kajautti siltä istumalta: ”Beibi, naanana naana!” Siitä se lähti rakentumaan.

Jere: Elli sanoi heti perään, että emme hän me voi tehdä biisiä, jossa hoetaan vain jotain beibiä. Oltiin Leon kanssa, että totta helvetissä voidaan. Eihän yksi beibi-sana määritä vielä mitään, mutta se toisto on tärkeän tarttuva ja se antaa alustan kirjoittaa periaatteessa mistä vaan.

Elli: Tuollaisesta alkuintuutiosta se teksti tosiaan lähti. Aloin sitten miettiä, että kenellekö beibilta tämän tekisin ja päätin hyödyntää sanoituksessa omaa sekavaa elämäntilannettani. Sen jälkeen tarinaa oli helppoa alkaa rakentaa eteenpäin ja teksti tuli aika nopeasti kasaan. Niin usein käy, jos uppoutuu vahvasti johonkin tunnetilaan.

Kuussa tuulee (2014)

Bändin soitetuin radiobiisi lähes 17 000 soitto kertalla. Radiolistan nro 1 (1 viikko). 8,5 miljoonaa striimiä.

Leo: Kappaleen ensimmäinen demo syntyi aamuyön tunteina keittiön pöydällä istuessa. Teimme tuohon aikaan tosi paljon keikkoja ja päivärhythmiä oli muotoutunut hyvin yöpainotteinen. Epäilin aluksi, onko liian puuduttavaa käyttää sekä introssa että kertosaakeessa samaa melodiakulkua. Mutta toisaalta juuri se toisto tekee biisistä tarttuvan. Kappale on huomattavasti iskelmällisempi kuin mikään, mitä olimme koskaan aiemmin tehneet. Jere ei digannut siitä aluksi yhtään.

Jere: Pidin kappaleen melodiasta heti hemmetin paljon, mutta juuri se vahva iskelmäklangi oli vaikea pala nieltäväksi. Olimme tuohon aikaan hirveän uhmakkaita ja meillä oli tosi vahva fiilis siitä, että olemme nimenomaan modernia rockia soittava yhtye. Joku kuitenkin mainitsi, että esimerkiksi REM-yhtyeellä on hyvin samantapaisia sovitussuunnitelmia kappaleissaan, esimerkiksi *Losing My Religionissa*. Sen jälkeen aloin jo

vähän lämpenemään. En olisi silti uskonut, että biisistä tulisi niin suosittu.

Hulluuden Highway (2017)

Vuoden soitetuin radiobiisi 2017, 15 000 radiosoittoa. Radiolistan paras sijoitus nro 2. Spotifyn paras sijoitus nro 2 ja lähes 14 miljoonaa striimiä.

Jere: Meillä oli pitkän aikaa pelkkä e-molli menevä bluesriffi. Silti meillä oli Leon kanssa vahva kutina biisistä ja suuret visiot siitä, minkälainen siitä pitäisi tulla. Halusimme yhdistää kappaleessa akustisia kitaroita, Ellin räppilaulua ja edm-elementtejä. Meille sanottiin, että ollaan ihan sekaisin. Että voiko sellaista tehdä? No, sitten me yritimme, eikä siitä meinannut aluksi mitään tullakaan.

Leo: Oltiin katsomassa HIFK:n peliä ja erätauolla muistin, että perhana, meillä on yksi käyttämätön kertosaake jäljellä. Kuuntelin sen puhelimen sanelimelta ja tajusin heti, että sävellajia muuttamalla se voisi sopia tähän biisiin. Niin se sitten sopikin.

Elli: Olin kerännyt muistivihkoon kaikenlaisia lauseita, joissa pohdittiin tavalla tai toisella maailman hulluutta. Sitä, miten ääripää korostuivat ja viha lisääntyi koko ajan enemmän. Sitten *Hulluuden Highway* -nimi pulpsahti jostain mieleeni. Tajusin, että voisin kasata otsikon alle kaikkia näitä mietteitäni.

Jere: Kun Elli sai tekstin valmiiksi, istahti se tosi saumattomasti sävellykseen. Se oli lukkoja avaava hetki. Ajattelin heti, että

Hulluuden Highwayssa halusimme yhdistää akustisia kitaroita, Ellin räppilaulua ja edm-elementtejä, Jere Marttila (vas.) sanoo.

KUVA: MAREK SABOGAL

no niin, nyt tästä tulee iso biisi. Mielestäni se on soundillisesti ja tuotannollisesti erittäin relevantti kappale edelleen.

Piilotan mun kyneleet (2021)

Bändin pisimpään radiolistan ja Spotifyn ykkösenä ollut kappale: 11 viikkoa radiolistan kärjessä ja 25 päivää Spotifyn ykkösenä. Pysynyt puoli vuotta Spotifyn top 50 -listalla, 7,5 miljoonaa striimiä ja lähes 6 000 radiosoittoa.

Leo: Biisin demo oli huomattavasti valmista kappaletta nopeampi. Siinä oli lattari-komppi ja muutoinkin kokonaisuus oli aika hilpeän kuuloinen. Vähän sellainen tulipahan tehtyä -biisi, että rykäistiinpä tällaiset melodiat ja katsotaan, onko tästä mihinkään. Tuottajamme Rake Eskolin kuitenkin ehdotti, että pitäisikö tästä tehdä slovari. Lähettiin sitten sitä kohden.

Jere: Tulin yhtenä iltana kotiin ja huomasin, että Elliltä oli tullut puhelimeen ensimmäinen demoaänitys. Kyynelkanavat aukesivat saman tien kuunnellessa sitä. Siinä vaiheessa olin jo varma, biisi toimisi kuuli-joille jo tällaisenaan. Kuorutettiin juttua silti vielä lisää ja tuloksena oli yhtyeen ensimmäinen rehellinen power-balladi.

Elli: Sanoitus syntyi suht helposti, vaikkakin kipeisiin tunteisiin palaten. Kaivoin itsestäni fiiliksiä menneestä ja uppouduin hetkeksi niihin. Mietin aluksi, että onko tämä ehkä liiankin itsestään selvä juttu, kun sanat syntyivät niin vaivattomasti. Että saako kukaan tästä mitään? No, ilmeisesti sai. ●

>>>

”Teemme ihan selkeitä työpäiviä. Menemme aamulla studioille, keitämme sumpit ja syömmme aamupalaa, ja sitten alamme fiilistellä. Päivän päätteeksi katsomme, mitä on syntynyt. Ihan sellaista toimistotyöläisen arkea”, Leo kuvailee.

Jeren mielestä rutiinomainen puurtaminen sopii kaksikolle hyvin. Metodilla uutta materiaalia syntyy koko ajan tasaisesti ja säveltäminen muuttuu paineettomaksi, kun hetkellisiä inspiraation hetkiä ei tarvitse jäädä odottamaan.

”Yllättävät luovuuden hetket ovat arvokas asia. Kun esimerkiksi havahdut nukkumaan mennessä ja päässä alkaa soida uusi melodia. Mutta emme halua tukeutua pelkästään sellaiseen varaan. Emme jää makailemaan sohvalle odottelemaan, että kyllä se inspiraatio jossain vaiheessa iskee. Mieluummin mennään ja tehdään”, Jere kertoo.

Tärkeintä musiikin teossa on luottamus ja pitkä yhteinen historia.

”Ollaan monta kertaa menty maanantaiaamuna väsyneinä studioille ja ajateltu, että tänään ei saada varmaan mitään aikaiseksi, ja tuloksena onkin ihan järjettömän kova biisi. Mutta on myös niitä päiviä, että molemmilla on tosi energinen ja luova fiilis, ja havahdumme viittä tuntia myöhemmin, että ollaan vain juotu kahvia ja jauhettu paskaa. Niin se ihmis-mieli toimii.”

Ellille vastaavanlainen toimistotyöläisen työrytmi ei sovi. Hän kertoo keskeneräisten sanoitusten pyörittävän hänen mielestään periaatteessa kaiken aikaa. Joskus teksti syntyy kymmenessä minuutissa, joskus päätät joutuu hakkaamaan seinään usean viikon ajan.

”Olen lähtenyt muutamalle biisinkirjoituslomallekin, mutta en ole saanut niillä aikaiseksi oikein mitään. Onneksi alitajunta työstää tekstejä koko ajan. Sitä saattaa huomata yhtäkkiä vaikka suihkussa ollessaan, että ei hitto, niinhän sen kohdan pitääkin mennä.”

Mistä suosio johtuu?

Entä mihin Haloo Helsingin kappaleiden menestys perustuu? Elli, Leo ja Jere uskovat, että kyse on monen asian summasta. Tarttuvat melodiat, tyyliläisyydet ja omaperäinen tuotanto sekä Ellin elämänmakuiset, samaistuttavat ja toivoa antavat tekstit. Niille kappaleiden vetovoima heidän mielestään pitkälti perustuu.

Lisäksi heillä ei ole juuri kilpailijoita omassa kategoriasaan, Leo huomauttaa. Haloo Helsinki! on viimeinen isosti breikannut kotimainen rockyhtye ja ainoa bändi, jonka kappaleita voi löytää Spotifyn sadan kaikkien aikojen soitetuimman suomenkielisen kappaleen listalta.

Tärkeintä on silti pitkä yhteinen historia.

”Meistä on tullut tosi läheisiä toistemme kanssa. Musiikin tekeminen vaatii hirveän paljon luottamusta, koska se on niin henkilökohtaista ja herkkää tekemistä”, Jere sanoo.

”Jos meidät laitettaisiin kylmiltään jonkin biisileirille tuntemattomien tyyppien kanssa, että tehkääs nyt joku kappale, kun tähän olette tuollaisia biisinkareita. Voin omasta puolestani sanoa, että tuijottaisin varmaankin vain seinää, enkä uskaltaisi sanoa yhtään mitään.” ●

Johtosävel

ILMO LAEVUO
Gramexin toimitusjohtaja

Kulttuurin kurimus

Yhteiskuntamme elää ja kehittyä luovuudesta. Luovuus antaa meille mahdollisuuden parempaan tulevaisuuteen.

Luovuuden koti on yhteinen kulttuurimme. Se yhdistää meitä ja antaa meille keinoja kokea ja oivaltaa yhdessä. Kulttuuri auttaa meitä kehittämään yhteistä näkemystä ja käymään keskustelua eripuraa aiheuttavista asioista pehmein keinoin. Kulttuuri lisää elämänlaatua.

Luova työ luo aineellista ja aineetonta hyvinvointia. Se on yksi suurimmista arvoista tuottavista toimialoista yhteiskunnassamme. Luovan alan kenttä on moninainen, on kaikenlaista ja monenlaista. Toki on vaikeaa tuon kaiken mekanismeja ja ravintoketjuja ymmärtää. Mutta: tuossa kaikenlaisuudessa on se aarre, jota ei ole syytä vaarantaa.

Kulttuurimme hyvinvointi vaatii sen ymmärtämistä, että siitä on pidettävä huolta kaiken aikaa. Yhteiskunnalle hyvää tuottavien toimintojen voisi odottaa olevan valtion erityisessä suojeluksessa. Koronan aikana kulttuurin tekijät ovat kuitenkin kokeneet arvostuksen puutetta ja tulleeensa hylätyiksi hädän hetkellä.

Aloitettiin rajoituksilla, joista ei tiennyt pitäkö itkeä vai nauraa, sitten kiusattiin hidastetulla päätöksenteolla ja syvennettiin epävarmuutta eestaas soutuilla rajoituksilla sekä äkinäisillä muutoksilla. Tätä soppaa keitellessä kulttuurikurjalisto pyyhkii kyneleitä ja etsii selviytymiskeinoja toivottomaksi koetun toimialan ulkopuolelta.

Koronan aika on osoittanut, että Suomessa ei tiedosteta luovien alojen kansantaloudellista merkitystä.

Tilastokeskuksen mukaan luovat alat ovat monin verroin suurempi työllistäjä kuin esimerkiksi metsä-, kemian- tai sähkö- ja elektroniikkateollisuus. Niiden BKT-osuus on suurempi kuin esimerkiksi paperiteollisuudella, ravintola- ja majotusosalalla, maataloudella tai tekstiiliteollisuudella.

Jotta luovat alat voivat nousta koronan kurimuksesta ja tuottaa lisää kasvua ja työpaikkoja, niiden arvo pitää tiedostaa ja niiden kehityksen pitää panostaa. Ihan siinä missä muihinkin suuriin toimialoihin. ●

Luovien alojen arvo ymmärrettävä.

Puola haraa DSM-direktiiviä vastaan

EU:n julkisasiamies torjuu Puolan hallituksen syytökset sananvapauden rajoittamisesta perusteettomina.

Teksti LAURI KAIRA

Euroopan unioni on etsinyt pitkään keinoja, joilla estää Puolan hallitusta rajoittamasta kansalaistensa sananvapautta ja median toimintaa. Siksi on ironista, että Puola päätti syyttää EU:n uusinta tekijänoikeusdirektiiviä sananvapauden rajoittamisesta. Syytös kohdistuu sen artiklaan 17, joka pyrkii korjaamaan arvokuiluongelmaa.

Arvokuiluksi kutsutaan sitä, että Youtuben kaltaiset alustapalvelut voivat levittää muun muassa musiikkia ilman, että niiden tarvitsee sopia ja maksaa siitä. Ne voivat siirtää sopimusehdoilla vastuun kansalaisille, jotka lataavat musiikin palveluun.

Alustapalvelut toki voivat sopia asiasta ja esimerkiksi Youtube on osin näin tehnytkin. Neuvotteluasetelma on kuitenkin vino, kun alustapalvelu saa pitää materiaalia tarjolla sopimattakin.

EU puuttui asiaan DSM-direktiivillä. Se määrää, että alustapalvelut ovat itse vastuussa siitä, mitä niissä julkaistaan.

Oikeusjuttu vireillä

DSM-direktiivillä on mahtavia vastustajia. Youtube, Google ja Facebook tekivät parhaansa, ettei parlamentti hyväksyisi sitä. Direktiiviä vastustavat myös eri maiden piiraattipuolueet.

Samaan leiriin siirtyi Puolan hallitus. Unkarin **Viktor Orbánin** hengenheimolaiseksi tunnettu Puolan johto nosti direktiiviä vastaan oikeusjutun EU:n tuomioistuimessa.

Puolan hallitus väittää, että direktiivi rajoittaa sananvapautta. Se kun määrää alustapalvelun reaaliajassa estämään sellaisen materiaalin julkaisun, johon julkaisijalla tai alustapalvelulla ei ole tekijänoikeuslupia.

Harva uskoo, että kyse on oikeasti kansalaisten sananvapauden puolustamisesta. Käytännössä Puolan hallitus ajaa kanteellaan helpotuksia Youtubelle, Googlelle ja Facebookille.

Julkisasiamies torjuu syytökset

EU-tuomioistuin ei ole vielä ratkaissut asiaa, mutta vaikutusvaltainen EU:n julkisasiamies esittää Puolan kanteen hylkäämistä.

Julkisasiamiehen mukaan vaatimus tekijänoikeuslain toteuttamisesta toki liittyy

sananvapauteen, mutta direktiivi tekee sen hyväksyttävällä tavalla. Sanomalehdet ovat kautta aikojen joutuneet varmistamaan, ettei niissä julkaistu sisältö riko lakia.

Julkisasiamiehen mukaan ”unionin lainsäätävä voi samalla kunnioittaa sananvapautta ja asettaa tietyille verkossa välittäjinä toimiville palveluntarjoajille tiettyjä valvonta- ja suodatusvelvoitteita”, kunhan samalla huolehtii suojakeinoista, kuten valitusmekanismeista. Näin on hänen mukaansa tehty.

Perusoikeudet tasapainossa

Musiikkituottajat – IFPI Finlandin toiminnanjohtaja **Antti Kotilainen** ja Teoston lakiasiaintohtaja **Antti Härämä** ovat julkisasiamiehen kanssa samaa mieltä.

Direktiivejä tehtäessä pitää ottaa huomioon perusoikeuksien, kuten omaisuudensuojan ja sananvapauden tasapaino.

”EU-lainsäätäjän tavoittelema tasapaino on ilmaistu hyväksytyssä direktiivissä, jossa eri osapuolten oikeudet ja velvollisuudet on määritelty”, sanoo Kotilainen.

Kotilainen ja Härämä toivovat, että niin Suomi kuin muutkin EU-maat

Puolan pääministeri Mateusz Morawiecki (vas.) ja Unkarin pääministeri Viktor Orbán jakavat monessa asiassa samat näkemykset EU:ssa. Puolassa kansalaisten protesteja vastustetaan usein poliisin voimalla.

toteuttavat direktiivin mahdollisimman tarkasti. ”Jäsenmaan ei ole sallittua ryhtyä nyt implementointivaiheessa horjuttamaan tätä tasapainoa esittämällä ratkaisuja, jotka eivät perustu direktiiviin ja ovat jopa sen säännösten vastaisia.”

Suomi myöhässä

Direktiivi olisi pitänyt saattaa voimaan tämän vuoden kesäkuussa. Enemmistö jäsenmaista ei ole sitä kuitenkaan tehnyt. Yksi näistä on Suomi, jossa esitys on tulossa eduskunnalle joulukuussa.

”Yleisesti ottaen, ne jäsenvaltiot, joissa kansallinen voimaansaattaminen noudattaa direktiivin tekstiä, ovat pysyneet paremmin aikataulussa”, sanoo Kotilainen.

Suomessa tehtiin toisin. Ministeriö lähti rakentamaan varsin omintakeista mallia.

”Tämän artiklan osalta OKM vastuulla oleva valmistelutyö on herättänyt suurta huolta luovalla kentällä”, sanoo Härämä. ”Opetus- ja kulttuuriministeriön vastuuvirkamies esitteli joulukuussa 2020 pidetyssä kuulemistilaisuudessa OKM:n suunnitteleman ratkaisuehdotuksen. Se oli räikeästi vastoin direktiiviä.”

”OKM:n esittämä malli ei korjaisi arvokuiluongelmaa eikä näin ollen myöskään parantaisi oikeudenhaltijoiden neuvotteluasemaa suhteessa Youtube-tyyppisiin palveluihin, mitä direktiivi nimenomaisesti edellyttää.”

DSM-direktiivin mukaan alustapalvelun tulee aina estää suojatun sisällön julkaisu, ellei sillä ole siihen lupia. Tämä ajaa ne hoitamaan luvat kuntoon. Tämä on kuluttajan etu. Kun isoilla palveluilla on kattavat sopimukset, käyttäjät voivat julkaista niissä sisältöä ilman huolta.

Opetusministeriön joulun alla esittelemässä mallissa palvelulla ei olisi ollut velvollisuutta estää reaaliajassa luvattonta julkaisua. Se ei olisi korjannut nykyistä tilannetta mitenkään.

Linja jäänyt päälle

Kotilaisen mukaan Suomi vastusti koko arvokuiludirektiivin säätämistä. Hänen mielestään tämä linja on yksinkertaisesti jäänyt elämään – vaikka jäsenmaalla ei enää pitäisi olla vaihtoehtoja sen jälkeen, kun direktiivi on säädetty.

”Luovien alojen kannalta katsoen vaikuttaa valitettavasti siltä, että direktiivin valmisteluvaiheessa tehty päätös vastustaa koko arvokuilun korjaamista on jäänyt elämään ja vaikuttamaan direktiivin kansalliseen voimaansaattamiseen. Näinhän asia ei saisi olla”, sanoo Kotilainen.

Kotilaisen huolta lisää se, että hän ei ole saanut vastauksia kysymyksiinsä siitä, miten ministeriö on ottanut kulttuuriväen kannat huomioon.

Yhteiset säännöt EU-maihin

Youtuben kaltaiset palvelut toimivat yhtä aikaa kaikissa EU-maissa. Siksi pelisääntöjen pitää olla niissä samat.

”Eri perusoikeuksien osalta julkisasiamies painottaa direktiivin yhdenmukaisen soveltamisen merkitystä kaikissa jäsenvaltioissa”, sanoo Härämä.

”Tässä tilanteessa, missä tiedossa ei ole vielä Euroopan unionin tuomioistuimen lopullista ratkaisua, on ehdottoman tärkeää, että säädettäessä voimaan artikla 17, seurataan mahdollisimman tarkkaan artiklan sanamuotoja”, sanoo Kotilainen.

”Vain näin varmistetaan direktiivin tavoite EU:n yhtenäisille, toimiville sisämarkkinoille ja direktiivin asettamalle tasapainolle, jossa oikeudenhaltijat pystyvät neuvottelemaan verkkosisällön jakopalveluiden kanssa oikeudenmukaisessa ja tasapainoisessa asemassa kohtuullisen korvauksen aineistojensa käytöstä.”

”Kun direktiiviä saatetaan Suomessa voimaan, on syytä muistaa, että verkon alustapalvelujen toimintaympäristö on kansainvälinen.”

Antti Kotilainen (ylh.) ja Antti Härämä toivovat, että Suomi seuraa yhteistä EU-linjaa DSM-direktiivin saattamisessa Suomen lainsäädäntöön.

SÄILYTYS- VAI JULKAISUPALVELU?

INTERNETISSÄ TOIMII useita pilvipalveluita, joihin käyttäjät varastoivat omia sisältöjään. Vuonna 2000 EU loi niiden suojaksi niin sanotun Safe Harbour -vastuuvapauden. Sen mukaan passiivinen säilytyspalvelu ei ole vastuussa siitä, millaista sisältöä käyttäjät sinne varastoivat. Jos joku säilyttää Dropboxissa piraattitiedostoja tai lapsipornoa, siitä vastaa hän eikä Dropbox.

Direktiivin tekijät eivät osanneet odottaa, että myös Youtuben kaltaiset palvelut pystyisivät pääsemään tämän vastuuvapauden piiriin. Näin kuitenkin kävi. Niiden toiminta Euroopassa nojaa Safe Harbour -vastuuvapauteen. Siksi ne eivät katso olevansa vastuussa siitä, mitä käyttäjät niissä julkaisevat.

Youtube ei kuitenkaan ole passiivinen säilytyspalvelu, vaan aktiivinen julkaisupalvelu. Se siis hyödynsi säädöksen porsaanreikää.

EU-komissio päätti selkiyttää tilannetta säätämällä asiasta DSM-direktiivillä (Direktiivi tekijänoikeudesta tietoyhteiskunnassa, art. 17).

Artikla 17 luo kriteerit, joilla kuluttajien sisältöä vastaanottavat palvelut voidaan jakaa kahteen ryhmään: passiivisiin säilytyspalveluihin ja aktiivisiin julkaisupalveluihin. Passiiviset pilvipalvelut voivat jatkaa niin kuin ennenkin, mutta aktiiviset julkaisupalvelut laitetaan saman tyyppiseen vastuuseen kuin Spotify ja Netflix. Aktiivisen julkaisupalvelun pitää hankkia sivuilla julkaistavaan sisältöön luvat tai – elleivät luvat ole kunnossa – estää sisällön julkaisu. ●

Gdanskilaiset puolustivat sananvapautta elokuussa 2021 Puolan hallituksen hyökättyä riippumattomien tv-kanavien itsenäisyyttä vastaan.

KUVA: MICHAŁ FLUDRA / NURPHOTO / LEHTIKUVA

Järviradion ohjelmapäällikkö Markku Mäenpää.

JÄRVIRADIO

- Kotipaikka Alajärvi. • Yhtiö perustettu 1986, radiotoiminta aloitettu 1987.
- 13 omistajaa: yrityksiä, yhteisöjä ja yksityisiä ihmisiä. • Toimitusjohtaja ja ohjelmapäällikkö **Markku Mäenpää**. • Hallituksen puheenjohtaja entinen kansanedustaja ja ministeri **Raimo Vistbacka**. • Järviradio Oy:n liikevaihto oli 691 788 euroa vuonna 2020. Se nousi edellisestä vuodesta 5,8 prosenttia.
- Tilikauden 2020 tulos oli 84 426 euroa ja liikevoittoprosentti 14,9. Yhtiön omavaraisuusaste oli 83,6 prosenttia. Yhtiö työllistää kymmenen henkilötyövuoden verran. • Käytössä noin 40 lähetintä, vain yksittäisiä Suomen alueita kuten Rovaniemi ja Lappeenranta puuttuu. Lähettimien kuuluvuusalueella asuu 4,5–5 miljoonaa ihmistä. • Huhti-kesäkuun 2021 kansallisen radiotutkimuksen mukaan Järviradion päivätavoittavuus oli 158 000 ihmistä ja viikkotavoittavuus 320 000 ihmistä. Tavoittavuuteen lasketaan vähintään vartin päivän tai viikon aikana kanavaa kuunnelleet. • Saman tutkimuksen mukaan Järviradion tavoittamien kuulijoiden kanavan kuunteluun käytetty aika keskimääräisenä päivänä oli 214 minuuttia vuorokaudessa. Se on kaupallisten kanavien korkein minuuttimäärä. Kuulijat siis pysyvät kanavalla.

Sata hyllymetriä levyjä

Järviradion levystöstä löytyy lähes miljoona musiikkikappaletta.

Teksti HEIKKI JOKINEN Kuvat JÄRVIRADIO

Meillä ei ole musiikki-päällikköä, kuuntelijat ovat musiikki-päällikkömme, sanoo Järviradion ohjelmapäällikkö **Markku Mäenpää**. ”Me olemme vain renkejä.”

Etelä-Pohjanmaan Alajärveltä käynnistynyt, mutta jo lähes valtakunnalliseksi yltänyt paikallisradio toimii ilman soittolistoja sekä soittaa paljon kuulijoiden toivemusiikkia. Johtotähtenä on kotimainen musiikki.

”Ei mene pahasti pieleen, jos sanon kotimaisuusasteeksemme 97 prosenttia”, Mäenpää arvioi kotimaisen musiikin osuutta. Suomen kaikissa kaupallisissa radioissa kotimaista musiikkia on Gramexin tilastojen mukaan keskimäärin kolmasosa soitetusta musiikista.

”Soitamme kotimaista, niin euro kiertää kotimaassa.”

Järviradiolla oli aikanaan sopimus Voice of American eurooppalaisten nuortenohjelmien käyttämisestä. Siitä luovuttiin ja tilalle otettiin kotimaista musiikkia.

Se onkin suosittua: kuuntelijaluvut ovat hyvät myös yöllä, kun radio soittaa kotimaista viihdemusiikkia. Kotimaisuus ei tarkoita Järviradiolle vain yhtä genreä, se kattaa koko viihdemusiikin kentän.

Ohjelmatyypit vaikuttavat toki musiikkiinkin. ”Hengellisissä ohjelmissa emme soita viihdettä emmekä viihdeohjelmissa hengellistä musiikkia.”

Pohjana yksityiset kokoelmat

Järviradion erikoisuus on mittava, sadan hyllymetrin levykokoelma. Vinyylilevyjen mää-

Ellinoora Takala on työskennellyt yhtenä Järviradion juontajista 15-vuotiaasta asti. Hän on vetänyt juhannusaaton kuuntelijoiden toivelevyihin keskittyvät lähetykset toistakymmentä kertaa.

räksi Mäenpää arvelee 30 000 ja cd-levyjä on 25 000 kotimaista sekä 10 000 ulkomaista. Musiikin kirjo ulottuu laidasta laitaan, virsistä klassiseen musiikkiin.

Hyllyistä löytyy lisäksi niin c-kasetteja kuin savikiekkojakin eli 78 kierroksen levyjä. ”Meillä on niihin soittimetkin.”

Levystö syntyi, kun radio osti kaksi isoa yksityistä kokoelmaa keräilijöiltä. Myöhemmin on hankittu lisää kokoelmia. ”Viime vuonna ostimme Suomen suurimman klassisen musiikin kokoelman. Se kattaa laajasti

muun muassa oopperan, barokkimusiikin ja kirkkomusiikin.”

Kaikkiaan levystöstä löytyy lähes miljoona eri musiikkikappaletta. Mäenpää sanoo, että levyt ovat hyväkuntoisia, koska ne ovat peräisin keräilijöiltä. ”Ostamme yhä lisää kokoelmia, meillä on täällä hyvät tilat.”

Levyjä on tullut ulkomailtakin. Kun Floridan suomalaisten radiokanava lopetti toimintansa, levyt annettiin Järviradiolle. Levystössä on isojakin sarjoja, kuten jazzin legendat. >>>

Levystön sataan hyllymetriin mahtuu cd-levyjä, c-kasetteja, lp-levyjä ja savikiekoja.

>>>

”Jos joku toivoo tiettyä kappaletta, harvoin käy, ettei meillä olisi sitä hyllyssä. **Viola Turpeistakin** löytyi”, Mäenpää sanoo viitaten Amerikan hanuriprinsessana tunnettuun taitavaan amerikansuomalaiseen soittajaan.

”Formaattia ei voi oikeastaan muuttaa, kun kuulijaluvutkin nousevat. Palaute on, että musiikkilinjamme ei pidä muuttua.”

Samat levyt eivät soi koko ajan Järviradiossa, Mäenpää sanoo. ”Voimasoitto olisi yhtiön konkurssi, se veisi kuulijamme.”

Samat levyt eivät soi

Levystö antaa pohjan monelle ohjelmalle. Kanava soittaa paljon kuulijoiden toivemusiikkia. Radion verkkosivuilla on levystön haku, josta voi tarkistaa, löytyykö haluttu kappale. Toiveen voi lähettää radiolle sekä

Kontaktiohjelmat suosiossa

Muussa ohjelmalinjauksessa Mäenpää nostaa keskeiseksi sananvapauden sen paikallisradioihin alkuaan liitettyssä merkityksessä. ”Ohjelmaluissa määrättiin aikanaan, että ohjelma-aikaa olisi annettava muillekin.”

”Voimasoitto olisi yhtiön konkurssi, se veisi kuulijamme.”

liittää siihen lyhyen viestin 10 euron ja yhden sentin hinnalla.

Toiveita soitetaan omassa ohjelmassa, mutta muutenkin päivän mittaan. Niitä tulee paljon, yhden lauantain aikana saatetaan soittaa 80–150 toivetta. Kuulijoiden viestit luetaan samalla. Ne voivat olla esimerkiksi syntymäpäiväonnitteluja.

Matin musiikkimaksimi on 60 minuutin ohjelma viihdemusiikista ja sen tekijöistä. Siinä kerrotaan esimerkiksi **Olavi Virran** musiikista tietynä vuonna, soitetaan haitarihottia tai kuullaan saksalaisesta laulajana näyttelijä **Elke Sommerista**.

Jazzia ja klassista soitetaan omassa ohjelmassaan. Soitettava musiikki ei lopu, levystöstä voi rakentaa aina uusia ohjelmia.

Kaupalliset toimijat, poliitikot, järjestöt ja yksityiset henkilöt voivat ostaa ohjelma-aikaa Järviradiosta. Uutiset syntyvät yhteistyössä monien eri medioiden kanssa. EU-komission kustantamat äänituutiset kuullaan kaksi kertaa päivässä.

Kuulijoiden sananvapautta toteutetaan kontaktiohjelmilla, joissa voi ottaa kantaa elämän eri aiheisiin. ”Ne ovat tosi suosittuja. Serverit ovat täynnä kun niitä lähetetään. Jos ohjelma myöhästyy viisi minuuttia, tulee jo soittoja joissa kysytään, missä se viipyy.”

Kanavan talous on pysynyt aina reilassa, sanoo alusta asti eli vuodesta 1986 mukana ollut Mäenpää. Suomen Asiakastieto antaa sille parhaan luottoluokituksensa AAA. ”Eihän tämä kultakaivos ole, mutta hengissä on pysytty.”

YÖSOITON HINTA

MARKKU MÄENPÄÄ haluaa lähettää terveisiä Gramexillekin. ”Väittäisin, että voisi lisätä kotimaisen musiikin soittamista kaupallisissa radioissa, jos yöajan Gramex-korvaus olisi pienempi kuin muun ohjelma-ajan. Nyt se on sama.”

Se olisi vähän kuin urheilukilpailuissa, Mäenpää sanoo. ”Jos lipun hinta on korkea, väkeä tulee vähemmän. Jos hinta on kohtuullinen, tulo voi kasvaa.”

Mäenpään ajatuksen takana on se, että Yhdysvalloissa äänitetystä musiikista ei peritä radioilta Gramex-korvauksia, koska maa ei ole liittynyt alan kansainvälisiin sopimuksiin. Tämän on joskus arveltu johtaneen yhdysvaltalaisen musiikin osuuden nousuun kaupallisissa radioissa.

Ero näkyi Järviradionkin taloudessa. Kun se keskittyi kotimaiseen musiikkiin, Yhdysvalloissa äänitetyn musiikin osuus putosi. Tämä nosti radiosoiton Gramex-korvauksia.

”Olimme siirtyneet kotimaiseen aikaisemmin, jos olisi ollut euroja kassassa”, Mäenpää sanoo.

Gramexin korvauskäytännön kannalta musiikin soittoaika ei kuitenkaan ole määräävä seikka. Se kerää korvauksia kaupallisilta radioilta kahdella perusteella: mainostulon määrän ja sen, kuinka suuri osuus lähetyksistä on niin sanottua suojattua eli Gramexin edustamaa musiikkia.

Jos kaupallinen radio sijoittaa mainokset prime time -aikaan, silloin korvaus kohdistuu käytännössä siihen. Jos yöllä ei ole mainoksia, musiikista ei silloin paljoa maksetakaan. Mikäli mainokset ovat yöllä halvempia kuin päivällä, sekin jo vähentää yöajan Gramex-korvauksia.

Gramexilla on oma sopimus Yleisradion kanssa, koska se ei esitä mainoksia.

Soitin

Soitin-palstalla esitellään kauden kiinnostavia soitinuuksia ja oheislaitteita. Teksti: Tommi Saarela

Pähkinä purtavaksi

JAPANILAISTEN TAMA-rumpujen lippulaivasto Star pyrkii kiteyttämään kaiken aiemmasta Star-classic-sarjan tuotannosta kumuloituneen tiedon ja taidon yhteen johtoajatukseen: kuinka kehittää entistä paremmin soivia rumpuja, joissa pienintäkään yksityiskohtaa ei ylenkatsota.

Star-settejä valmistetaan vaahterasta, pähkinäpuusta ja bubingasta. Viimeksi mainittu on voimakasäänisin, ja sen rungot ovat hyvin ohuita ja vahvikerkein varustettuja.

Soinniltaan perinteisen vaahteran ja harvinaisemman bubingan väliin sijoittuva pähkinäpuu on hiljattain löytänyt paikkansa rumpujen rakennusmateriaalina. Aiemmin ennen kaikkea huonekaluissa ulkonäkönsä ja kestävyytensä vuoksi suosittu pähkinä on soinniltaan lämmin, pyöreä ja tasapainoinen, mutta myös läpileikkaavaa terävyyttä luvataan löytyvän. Tällaista soitinta kuvaillaan ihanteelliseksi niin äänitys- kuin esityskäyttöön.

Tama Star Walnut

Pähkinäpuisten Star-rumpujen runkovahvuus on tyypillisesti kuusi millimetriä, poikkeuksena millin paksumpi bassorumpu.

Star-rummut on varustettu vankoilta valuvanteilla, ja muut rautaosat kiinnittyvät runkoon mahdollisimman kevyellä kontaktilla. Myös pik-

kutomien ripustuksessa on kiinnitetty huomiota rumpujen vapaaseen liikkuvuuteen.

Kolmen tomin, virvelin ja bassorummun setti maksaa arviolta 3 500–4 500 euroa. ●

www.tama.com

Kitara ilman lapaa

IBANEZIN QUEST- eli Q-sarja esittelee joukon upouusia sähkökitaroita, jotka valmistaja kuvailee räätälöineensä erityisesti ”tämän päivän tekniseen kitarointiin”. Q-kitarat ovat helppoisoittoisia, kevyitä ja lavan verran peruskitaroita lyhyempiä.

Kaikki on pantu uusiksi kaulasta runkoon ja mikrofoneista virittimiin. Lavattomassa kitarassa virittäminen tapahtuu luonnollisesti tallan puolelta, mikä jo sinänsä kannustaa valmistajaa uudelleenmuotoiluun. Lavan puuttuminen vaikuttaa paljon myös soittimen balanssiin. Siksin Q-kitaran runko on muotoiltu uusiksi, ja sen ergonomian kuvaillaan olevan huippuluokkaa.

Lämpökäsitellystä vaahterasta ja bubingasta valmistettu kolmen palan kaula on profiililtaan neutraali. 24-nauhainen otelauta on kaunista ja kestävää linnunsilmävaahteraa.

Perusmalliksi kuvailun Ibanez Q52:n runko on trooppista nyatoh-puuta, ja siihen on kaulan ja tallan kohdalle upotettu passiiviset Alnico-mikrofonit. Mikkiävalitsin on viisiasentoinen.

Perusmallin rinnalla sarjaan kuuluu kolmella keraamisella mikrofonilla varustettu Q54, ja lisäksi tarjolla on QX-malleja, jotka on tarkoitettu soittajille, jotka pitävät kitaraansa varsin ylhäällä. QX-kitaroiden kauloissa nauhat ovat kahdeksan asteen kulmassa, johon soittokäsi kääntyy luonnostaan, eikä bassokiille tarvitse enää kurotella entiseen tapaan. Kitara toimitetaan kantopussin kera, ja se maksaa noin tuhat euroa.

Q-malliston erikoisuus on seitsemänkielinen QX527. ●

www.ibanez.com

Yamaha Clavinova CLP-725

Digipianoperhe uudistuu

CLAVINOVA CLP-700 -SARJA on maailman kenties suosituimman digitaalipianoperheen kahdeskymmenes sukupolvi. Siinä yhdistyvät Yamahan yli satavuotinen osaaminen pianonrakennuksessa sekä vuosikymmenien pioneeriö digitaalitekniologian parissa. Sarjan uutuus CLP-725 edustaa viimeisintä Clavinova-kehitystä edullisessa muodossa.

Soitin sisältää muun muassa uudistetut Yamaha CFX- ja Bösendorfer Imperial -äänikirjastot, ”kolmiulotteisen” kuulokeäänentoiston, 256-äänisen polyfonian sekä kaikkiaan 10 eri soitinäntä.

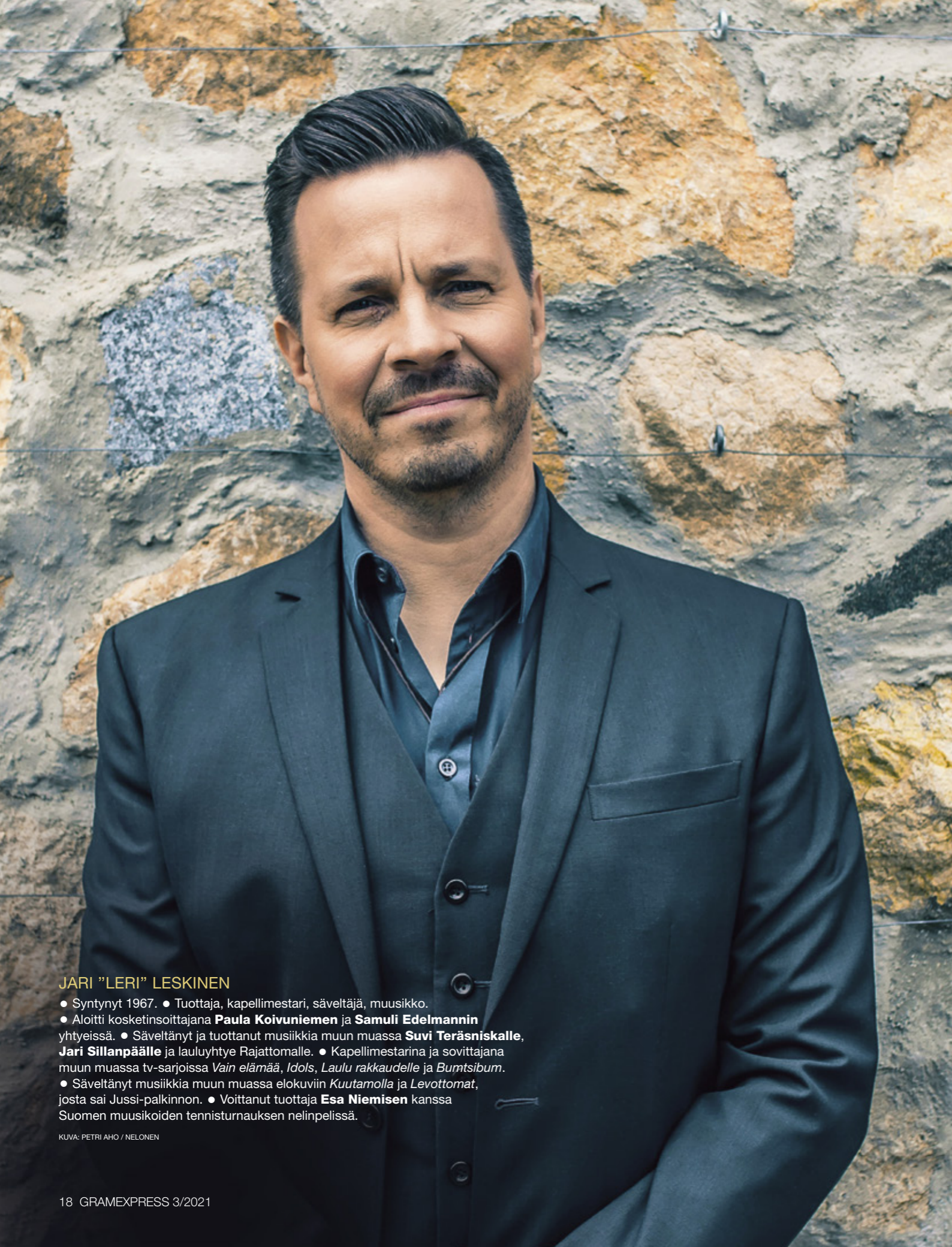
GrandTouch-S -koskettimisto on varustettu synteettisellä norsunluu- ja eebenpuupinnoitteella, ja soittimen lisäominaisuuksista mainittakoon kaksiraitainen tallennus sekä USB Audio -tallennus. Vahvistintehoa löytyy 2 x 20 W.

CLP-725 maksaa noin 1 650 euroa. ●

yamaha.com

Ibanez QX527

JARI "LERI" LESKINEN

- Syntynyt 1967. • Tuottaja, kapellimestari, säveltäjä, muusikko.
- Aloitti kosketinsoittajana **Paula Koivuniemen** ja **Samuli Edelmannin** yhtyeissä. • Säveltänyt ja tuottanut musiikkia muun muassa **Suvi Teräsniiskalle**, **Jari Sillanpäälle** ja lauluyhtye Rajattomalle. • Kapellimestarina ja sovittajana muun muassa tv-sarjoissa *Vain elämää*, *Idols*, *Laulu rakkaudelle* ja *Bumtsibum*.
- Säveltänyt musiikkia muun muassa elokuviin *Kuutamolla* ja *Levottomat*, josta sai Jussi-palkinnon. • Voittanut tuottaja **Esa Niemisen** kanssa Suomen muusikoiden tennisturnauksen nelinpelissä.

KUVA: PETRI AHO / NELONEN

KUVA: RUDI ROK

Tähtien taustalla

Levynkansissa ja lööpeissä paistattelevien artistien takana on aina joku, joka neuvoo, tukee ja auttaa. Joku sellainen kuin Leri Leskinen.

Teksti TOMMI SAARELA

Leri Leskisen nimi yhdistyy suomalaisen iskelmän ja popin eturivin tuotantoihin jo 1990-luvulta asti. Kasvot ovat sittemmin tulleet hyvinkin tutuksi musiikkipainotteisista tv-sarjoista. Täkäläisen musiikiteollisuuden keskeisiin työmyyriin lukeutuva Leskinen sanoo, ettei kylläkään kaipaa paitatteluä yleisön edessä – vaikka joutuu sitä työn puolesta jonkin verran sietämään.

Tuottaja, kapellimestari, säveltäjä ja muusikko Leskinen (s. 1967) sanoo rakastavansa ennen kaikkea laulua ja laulamista. Hänen omat lauluopintonsa alkoivatkin legendaarisen **Heinz Hoffmannin** Cantores Minores -poikakuorossa. Soitinvalinta taas tuli verenperintönä omalta isältä.

Tanssiyhteyttäen luotsannut **Jukka Leskinen** oli kovan luokan hanuristi, joka vaihtoi 1970-luvun alussa Hammondeihin ja muihin kosketinsoittimiin.

”Kiippareiden soitto lähti siitä, että fajia oli pitkällä rundeilla, poissa kuukaudenkin kerrallaan. Ja kun hän palasi himaan, yritin tiettenkin hurmata hänet näyttämällä mitä olin oppinut sillä välin. Aika pian fajia vei minut sitten pyrkimään Cantikseen.”

Vain elämää -sarjassa musisoi Leskisen johdolla vakiojoukko, ”Hirvensalmen Palloseura”. Kuvassa sohvalla vasemmalta Peter Engberg (kitara), Leri Leskinen (piano ja kapellimestari) ja Risto Niinikoski (rummut). Takana vasemmalta Ako Kiiski (basso). Mikko Mäkinen (koskettimet) ja Alekski Ahoniemi (puhaltimet, kielisoittimet).

Tavoitteena on toteuttaa artistin visio, oli tyyliisuunta mikä tahansa.

Leri kävi pitkään pianotunneilla Pop & Jazz Konservatoriossakin, mutta opintojen edetessä havaitsi yhä selvemmin, ettei ole sen lajin muusikko, joka jaksaisi kehittää omaa teknistä taitoaan loputtomiin.

”Rupetin jo varhain säätämään kaikenlaisia omia progiksia, sen sijaan että olisin vain treenannut ja treenannut, niin kuin **Rantalán Iiro** tai **Taipaleen Lenni-Kalle**. Hehän ovat mielettömiä virtuoosia, mutta se ei ole minun lajini. Siihen ei riitä lahjat eikä energia.”

1980-luvun puolivälissä Leri sai soittokaverikseen **Samuli Edelmännin**. Kun tämä oli tehnyt poprintamalla läpimurtonsa, Leri tuotti yhdessä **Pekka Witikan** kanssa taiteellisemman *Vaiheet*-albumin, jolla artisti tulkitisi isänsä **Toni Edelmännin** sävellyksiä.

”Samulin kanssa olen tehnyt musaa koko ikäni, häntä minun on kiittäminen paljosta”, Leri tunnustaa.

Artistien luottomies

Korona-aikoina keikat ovat olleet koko alalla vähissä, mutta Leskiselä televisio on tarjonnut hommia senkin edestä. Lerin studiopainotteista työnkuvaa

Leri Leskinen seuraa oppi-isänsä Esa Niemisen jalanjälkiä legendaarisen Bumtsibumin pianistina. Uutuusversiossa mukana myös Jaana Pelkonen ja Lenni-Kalle Taipale.

KUVA: NUMI NUMMELIN / NELONEN

on jeesannut sekin, että kaikki artistit tuntuivat nyt hinkuvan äänittämään – kun ei keikoillekaan oikein pääse.

Lerin kesä kului töissä, kuten *Vain elämää* -televisiosarjan 12. kauden sekä uudelleen lämmitetyn *Bumtsibumin* kuvauksissa. Vuoden mittaiseksi projektiksi venynyt **Suvi Teräs-niskan** joululevykin tuli valmiiksi heinäkuun helteillä Turun filharmonisen orkesterin kanssa.

Nyt Leri kuvaa toista kautta *Laulu rakkaudelle* -ohjelmasarjaan, joka perustuu ranskalaiseen formaattiin *Secret Song*.

Vaikka Leskinen oli mukana jo 1990-luvun kurittomassa sketsisarjassa *Vintiöt*, oikeastaan vasta *Idolsin* ensimmäinen kausi vuonna 2003 toi kapellimestarin esiin valtakunnalliselle tasolle. Menestyksellä hoidetun *Idols*-pestin jälkeen on tv-keikkaa riittänyt – tunnetuimpana tietysti *Vain elämää*, jonka musiikkipuolta Leri on liidannut alusta asti eli pian kymmenen vuotta.

Kapun hommat suosikkisarjassa, johon kärkiartistiemme katras kokoontuu esittämään toistensa kappaleita, on poikunut Lerille tukun yhteistyöprojekteja. Yksi merkkipaaluista oli **Jari Sillanpäälle** tuotettu menestysalbumi *Rakkauksella merkitty mies*, joka sai alkunsa nimenomaan kaksikon kohtaamisesta Hirvensalmella ohjelmanteossa paria vuotta aiemmin.

Mullistuksia telkarissa

Musiikintekijän näkökulmasta televisiotuotannoissa on tapahtunut suuria mullistuksia kautta koko 2000-luvun. Esimerkiksi *Vain elämää* lähti aikoinaan melkoisen luomuna liikkeelle, tänään ollaan selvästi enemmän naimisissa koneiden kanssa.

”Ohjelman ensimmäisinä kausina tuotin ja sovitin laulut **Janne Oinaksen** kanssa. Bändin liverooli oli silloin isompi ja soittajat osallistuivat myös sovitusohjelmien harjoituksissa. Nykyään artistien tuotantotiimien kanssa tehdään paljon yhteistyötä, ja mietitään jo alusta alkaen estetiikkaa ja sovituksia. Artistit tykkäävät työstää biisit itse tuottajiensa kanssa, minkä pohjalta sitten yhdessä toteutetaan ohjelmassa kuultavat liveversiot.”

Lerin mielestä tämä työtapo kertoo vain siitä, että musiikin kirjo on nyt aiempaa laajempi. Toki se vaatii muuntautumiskykyä niin kapellimestarilta kuin koko bändiltä. Tavoitteena on toteuttaa artistin visio, oli tyyliisuunta mikä tahansa. Jos koetaan, että biisi tarvitsee tuekseen isot jouset, ne voidaan joskus äänittää vaikka Budapestissä, jolloin ne tietysti toistetaan ohjelmassa kovalevyllä.

”Livesoittoon kuuluu nykyään samplejen laukaisuja sun muita konemusagenren juttuja. Sitten taas vaikkapa kitaravetoisessa metallissa kiippareita ei ehkä haluta kuulla ollenkaan, niin silloin niitä ei soiteta.”

Leri on luotsannut Suvi Teräs-niskan levytysuraa alusta asti.

KUVA: PETRI AHO / NELONEN

ISKELMÄGURUN KISÄLLIPOIKA

SUOMALAISEN iskelmämusiikin menestyneimpiin säveltäjä-kapellimestareihin lukeutuva **Esa Nieminen** kutsuu **Leri Leskistä** kisällipojakseen.

”Plokkasin hänet aikoinaan **Paula Koivuniemen** konserttikiertueelta tenniskaveriksi. Sitten huomasin, että kaverihan lukee hyvin nuottia, laulaa köörejä ja pysyy vireessä. Rupetin kyselemään, että eikö noilla kyvyillä kannattaisi siirtyä sisältöihin”, Nieminen muistelee.

Leskinen vaihtoi keikkalavat studioon. ”Leri tuli meille Musicmakersiin, jonne panivat **Chydeniuksen Kallen** kanssa pystynyt oman studion progiksiaan varten. Samalla Leri rupesi katselemaan vierestä, miten me tehtiin iskelmälevyjä isolla puolella. Aloin antaa hänelle sovitettavaa, ja se oli sijoitus, joka kannatti. Leri on vastuuntuntoisena ja musikaalisena lunastanut komeasti paikkansa suomalaisessa musiikkikentässä.”
Sittemmin koko Musicmakersin studiotila siirtyi Leskiselä, ja nykypolvi tuntee sen vain Lerin pajana.

Levyt kiven alla

Vaikka televisio onkin näkyvin osa Leskisen ammatinharjoittamista, hän on sittenkin enemmän äänitetuottaja, ja tietysti biisintekijä. Esimerkiksi Suvi Teräs-niskan levytysuraa Leri on luotsannut alusta asti, ja tuottanut tälle jo toistakymmentä albumia. Platinaa tuli jo ensimmäisestä.

Uusimmalla levyllään artisti tulkitsee tuutulauluja **Peter Engbergin** kitaran säestyksellä.

”Se myi 10 000 fyysistä levyä, mikä on mahdoton määrä tällaisina aikoina”, Leri iloitsee. ”Ja varmasti ihmiset ostaisi ylipää-

Jo kauan ennen studion sukupolvenvaihdosta Leristä oli tullut Niemisen luottomies myös livepuolelle, *Leidit lavalla* -megakier- tuesta Olympiastadionin *Elämä lapselle* -konsertteihin.

Lopulta kisälli nousi mestarinsa opastuksella niin hyvin saumoihin, että vei tavallaan tältä työt. Niemistä ei vaikuta harmittavan.

”Tällä alalla jokainen meistä, joka on menestynyt ja saanut tehdä paljon, on tarvinnut jonkun joka avaa ovia. Niitä avattiin aikoinaan minulle, minä avasin Lerille. Nyt hänellä on parikymppisiä assareita, ja näin tietotaito siirtyy.”

Nieminen luottaa kisällinsä tulevaisuuteen. ”Leri on hyvin sisällä tv- ja leffakuvioiden, ja tuottaa lisäksi tämän hetken kovimpia artisteja. Enää hän ei kummempia neuvoja minulta musa-asioissa kysy, vaikka joitain pieniä peiliä saatan joskus silti ehdottaa. Nyt viisikymppisenä Leri seisoo suomalaisten tuottajasukupolvien rajalla, hän osaa musan tekemisen sekä perinteisesti sessiois- sa että tietsikalla. Harvat osaa.” ●

tään levyjä enemmänkin, mutta kun niitä ei myydä oikein missään, koska ei ole enää levykauppoja.”

Sen minkä työkiireiltään on ehtinyt, Leri on jeesannut koronatalkoissa esimerkiksi toteuttamalla Fafa’s-ravintolaketjun kanssa Re-plugged-etäkonsertteja omalta studioltaan.

”Sitä on tehty puolen tusinaa jaksoa. Kantavana ideana on, että minä höpötelen tarkkaamosta talkback-mikkiin ja studion puolella artisti ja bändi kommentoi ja soittelee. On saatu sillä konstilla tarjottua hengenravintoa yleisölle – ja esiintyjille töitä ja toimeentuloa.” ●

Taiteilijoille tasavertainen työttömyysturva?

Kulttuuriala odottaa edelleenkin hallitukselta toimia taiteilijoiden työttömyysturvan osalta.

Teksti LAURI KAIRA

Taiteilijan työttömyysturvassa on aukko. Vaikka taiteilija olisi työttömyyskassan jäsen, hän ei välttämättä saa lainkaan työttömyyskorvausta. Syynä on se, että tekijänoikeusjärjestöjen maksamat, jopa menneiden vuosien tekijänoikeuskorvaukset leikkaavat työttömyyspäivärahaa samalla tavalla kuin työttömänä ansaittu palkka.

Tekijänoikeuskorvaukset ovat järjestelmän väliinputoaja. Niitä kohdellaan yhdessä suhteessa kuten pääomatuloa ja toisessa suhteessa kuten ansiotuloa.

Ne käyttäytyvät niin kuin pääomatulo siinä, että ne eivät kartuta työttömyysturvaa. Ne kuitenkin leikkaavat muiden tulojen tuottamaa työttömyyspäivärahaa kuten ansiotulo.

Poliitikot aktiivisia

Systeemissä on valuvika. Sosiaali- ja terveysministeri **Hanna Sarkkinen** (vas.) otti ongelman esille syyskuun budjettiriihtä valmistelemissä neuvotteluissa valtiovarainministeriön kanssa.

Asia oli mukana STM:n vastauksessa valtiovarainministeriölle, niin sanotussa ministeriön ”rutinalistassa”.

Asia ei kuitenkaan edennyt, koska työttömyysturvasta ei syyskuun budjettiriihessä päätetty mitään. Hallituksen on määrä palata asiaan helmikuun 2022 puoliväliin mennessä. Silloin tämäkin asia nousee jälleen esille.

Haasteena on luonnollisesti se, että työttömyysturvaan kohdistuu leikkauspaineita. Silti hallitus tuskin voi sivuuttaa eduskun-

nasta tullutta vahvaa viestiä, että tämä selvä valuvika pitää korjata.

Eduskunnan tuki

Ministeri Sarkkisella on asiassa eduskunnan vahva tuki. Sekä eduskunnan sivistysvaliokunta että valtiovarainvaliokunta vaativat hallitukselta toimenpiteitä jo viime talvena.

Valtiovarainvaliokunnan mietinnössä todetaan, että taiteilijan toimeentulon kannalta on syytä selvittää ”tekijänoikeuskorvauksen ja työttömyysetuuden sovitteluun liittyvät epäkohdat ja kehittämistarpeet”.

Eduskunnan sivistysvaliokunta vaati asiaan suoraan korjausta. Se esitti, että ”eduskunta edellyttää, että hallitus ryhtyy mahdollisimman pikaisesti” toimiin tekijänoikeuskorvausten huomioimatta jättämiseksi työttömyysetuuden sovittelussa.

Lisäksi asiasta on tehty eduskunnassa useita puoluerajat ylittäviä kirjallisia kysymyksiä.

Päivärahan sovittelu

Ongelman ytimenä on virheellisyys työttömyyspäivärahan yhteensovittamisessa ansiotulojen kanssa.

Työtön voi nykyisin ansaita jonkin verran palkkatuloja työttömänä. Suojaosa on normaalisti 300 euroa kuukaudessa, koronapandemian aikana se on korotettu 500 euroon. Jos ansaitsee yli sen, työttömyyskorvaus leikautuu asteittain.

Pääsääntö on se, että ne tulot, jotka kerryttävät korvausta, myös leikkaavat sitä. Työtulot leikkaavat korvausta, mutta muun muassa vuokra- tai myyntitulot eivät.

Valitettavasti tekijänoikeuskorvauksia kohdellaan toisin. Ne leikkaavat työttömyyskorvausta, vaikka eivät kerrytä sitä.

Asetuksen virhe

Työttömyyskorvauksen yhteensovittamista koskevassa asetuksessa on tekijänoikeustulon osalta kafkamainen ristiriitaisuus. Yhdessä pykälässä se tulkitaan korvaukseksi työstä, toisessa taas ei.

Tekijänoikeusjärjestön jakamat korvaukset eivät kuitenkaan ole työnteosta maksettua palkkaa ja ansiotuloa, vaan teosten käytöstä kerättyjä lisensiointikorvauksia.

Gramexin ja Teoston korvauksia kertyy sen mukaan, kun biisejä esitetään. Niitä maksavat esimerkiksi radioasemat ja kauppakeskukset. Ne ovat korvausta teosten käytöstä, eivät palkkaa studio-työstä.

Sosiaali- ja terveysministeri Hanna Sarkkinen (vas.) esitti korjausta taiteilijoiden eläkepulmaan, mutta asia ei ole vielä edennyt.

KUVA: LAURI HEIKKINEN / VALTIONEUVOSTON KANSLIA

Siksi niitä tulee usein vuosia sen jälkeen, kun levy on äänitetty studiossa. Niitä voi tulla siis taannehtivasti työttömyysaikana, kun kaikki muut tulot ovat romahtaneet.

Siten työtön taiteilija ei välttämättä saa lainkaan työttömyyskorvausta. Takavuosien töistä taannehtivasti tulevat tekijänoikeuskorvaukset voivat leikata työttömyyskassan jäsenelle normaalisti kuuluvan työttömyyspäivärahan kokonaan pois. ●

Gramexin ja Teoston tekijänoikeuskorvaukset ovat korvausta teosten käytöstä, eivät palkkaa studiotyöstä.

Tulevan musiikin jäljillä

Täytyy uskoa, että täältäkin voi vaikuttaa musiikin trendeihin, sanoo popmusiikin ennakoivasta tekemisestä väitellyt tutkija Riikka Hiltunen.

Teksti HEIKKI JOKINEN

Pääkysmykseni oli se, millä tavoin popmusiikin tekeminen on ennakoivaa ja millainen rooli trendeillä on luovassa työssä, sanoo musiikintutkija **Riikka Hiltunen**.

Hänen kesäkuussa Helsingin yliopistossa tarkastettu väitöskirjansa *Foresightfulness in the creation of pop music. Songwriters' insights, attitudes and actions* lähestyy aihetta käytännön tasolla.

Väitöstään varten Hiltunen haastatteli kahdeksaa Music Finlandin biisinkirjoitusleireille osallistunutta tekijää ja havainnoi kolmen kokonaisen kappaleen tekoprosessia Song Castle- ja A-Pop Castle -leireillä.

Koska tutkittavat olivat mukana biisileirillä, he olivat ammattilaisia, tähtäsivät kansainvälisille markkinoille ja työskentelivät co-write -tekniikalla. Joukosta tuli melko miesvaltainen.

”Biisintekijäryhmä oli homogeeninen, mutta heidän trendisuhtautumisessaan oli eroja. Eräillä oli romanttinen näkemys luovuudesta: katso vain itseesi, ole uskollinen itsellesi. Toisille taas trendien tarkkailu oli luonnollista.”

Biisin syvin olemus nähtiin silti samana, sen on toimittava kitaralla ja laulettuna.

Ennakointi luo tulevaisuutta

Tutkimuksen tulos osin yllätti tutkijan. ”Perinteiset, romanttiset käsitykset luovuudesta yllättivät. Oletin, että ennakointi olisi isompaa ja laajemmalle katsovaa, esimerkiksi vaate- ja visuaalisuustrendit kattavaa.”

Saksalainen tuottaja Choukri ja Maiju Lindell Music Finlandin Song Hotel 2019 -leirillä.

Moni hankkii tietoa trendeistä vain kuuntelemalla musiikkia, ajan hengen haistelua esiintyy vähemmän.

Ennakoivuus voi kuitenkin olla tulevaisuuteen vaikuttamistakin. ”Tuli yllättävän vahvana ajatus, että ei voi vaikuttaa kansainvälisiin trendeihin. Lähinnä vanhemmat tekijät ajattelivat näin.”

”Täytyy uskoa, että täältäkin voi vaikuttaa, ei vain ajelehtia virran mukana. Se on osa tulevaisuuden luomista.”

Aktiivinen tulevaisuusasenne liittyy rohkeuteen tehdä jotakin erilaista, Hiltunen sanoo. ”Tämä taas on yhteydessä riskien punnintaan, mitä uskaltaa tehdä. Liian erilaisen tekeminen on liian riskaabelia, koska toimeentulo on saatava ammatista.”

Moni näkee popmusiikin boksina, pienten mahdollisuuksien tilana. ”Tulevaisuusajattelu voi laajentaa boksia ja valintojen kirjoa laajentua.”

Tuttuus painottuu voimakkaasti

Uudessa on tietysti riskinsä. Siksi popmusiikin teossa on paljon jatkuvuuden ennakointia. Ajatellaan, että tietyt asiat eivät muutu ja ne vetoavat aina yleisöön.

”Nämä voivat olla esimerkiksi tiettyjä sointukiertoja tai lyyrisiä teemoja. Niin kauan kuin tietyt asiat säilyvät ihmisten elämässä, kuten rakkaus, ne vetoavat ihmisiin.”

Varsinkin suomenkielisissä teksteissä toivottiin olevan ajankohtaisuutta. Englanninkielisissä taas on usein tärkeää se, miltä teksti kuulostaa. Suomeksi tehdään tarkempia tekstejä.

Riikka Hiltunen muistaa esimerkin, kuinka ajatuksiemme ja laulujen aiheet voivat muuttua melko nopeastikin. Hän osallistui kymmenen vuotta sitten biisintekokoulutukseen, jolla joku teki ilmastomuutosaiheisen biisin. ”Se sai kritiikkiä. Kuka tällaista kuuntelee, kysyttiin.”

Musiikintekijät työskentelevät ristiriitaisella kentällä, Hiltunen sanoo. Uusi ja tuttu vuorottelevat. ”Tuttuus painottui voimakkaasti, ja se yllätti. Oletetaan, että yleisö haluaa loputtomiin tuttua.”

”Koko musiikkiteollisuus on monimutkainen systeemi. Liian erikoinen ei aina mene portinvartijoista läpi. Olisiko heidän syytä kannustaa erilaisuuteen?”

Musiikin tekeminen ja sen tuotanto ovat usein mahdottomia erottaa toisistaan, Hiltunen sanoo. Mutta tutkitut tekijät näkivät tuotannon olevan vain pintaa. Siinä, kuinka isona tekijät näkivät tuottajan roolin, oli eroja.

Menneisyyden paino kahleena

Tekijät saattoivat kokea oman asemansa musiikin kentällä hyvin vaihtelevasti, ja se vaikutti luovuuden reunaehtoihin.

”Toiset painottivat luovan prosessin rehellisyyttä. Heillä oli yleensä enemmän muille tekemisen ohessa omaakin artistiuraa. Osa taas sanoi pilke silmäkulmassa olevansa musiikkiteollisuuden orja.”

Menneisyyden paino ja oletus jatkuvuudesta sekä tiettyjen kaavojen toistumisesta loputtomiin kahlitsevat osaltaan ajattelua. ”Menneisyys liittyy siihenkin, mitä tietotaitoa on hankkinut. Joku sanoi, että hän tietää liikaa musiikista, ja se kahlitsee.”

Miten luovuuttaan voi sitten parantaa? ”Voi leikkiä ajatuksella, miten pitkälle popmusiikin rajat voisivat venyä, samaan tapaan kuin tulevaisuudentutkimuksessa ennakoidaan villejä kortteja. En sano, että pitäisi tehdä jotakin aivan villiä, mutta toivottavan tulevaisuuden voi asettaa kauas ja asettaa askeleensa sinne.”

”Biisinteossa tämä on teoreettista, mutta ilmiöiden havainnointi laajemminkin voi auttaa. Myös käsityksellä omasta toimivuudesta on merkitystä. Usko omista mahdollisuuksista on tärkeää, ja kun kansainvälistä menestystä tulee, se lisää uskoa.”

Samanlaistuuko musiikki?

Entä mihin popmusiikki on menossa? ”Ei ollut tavoitteeni tutkia sitä, mutta allekirjoitan musiikintekijöiden ajatuksia, että isommat muutokset ovat hitaita. Monet jo havaitut suuntaukset jatkuvat.”

”Esimerkiksi biisien sanat vähenevät, se on Tiktok-vaikutusta. Melodisuus vähenee hiphopin vaikutuksesta. Harmonista vähenemistäkin tapahtuu. Kun kaikki tekevät biisejä yhdessä, onko vaara, että ne samanlaistuvat?”

Yksinkertaistumiselle tulee kuitenkin vastatrendejä. Musiikin levitystapa on pirstaloittanut tarjontaa ja koetaan, että valta on yleisöllä. Siksi monenlaiselle musiikille on tilaa ja valtatrendien sijasta on mikrotrendejä.

Tulevaisuuteen voi aina vaikuttaa. ●

RIIKKA HILTUNEN

● Syntynyt 1979. ● Filosofian tohtori musiikkiteoriasta (Helsingin yliopisto) 2021. ● Väitöskirja *Foresightfulness in the creation of pop music. Songwriters' insights, attitudes and actions* tarkastettiin kesäkuussa 2021. ● Toiminut muun muassa Music Finlandin tutkimuspäällikkönä, Finnish Music Quarterlyn toimitussihteerinä, vapaana toimittajana ja perustanut nykykansanmusiikkitahtuma Etno-Espan Helsingin keskustaan. ● Työskennellyt tuotanto-, tiedotus- ja tutkimustehtävissä musiikkialalla.

KUVA: VEIKKO SOMERPURJO

JANNIKE SANDSTRÖM

- Taiteilijanimi **Jannike**. • Syntynyt vuonna 1983 Helsingissä. • Asuu Siuntiossa. • Julkaisee 21.1.2022 *Welcome to my life* -albumin, jonka on tuottanut **Janne Hyöty**. • Levy-yhtiö Suomessa: Go & Do Music / Jakelu: Sony Music Entertainment Finland Oy. Saksassa levy-yhtiönä Dachshund Records.
- Janniken pääasiallisena managerina toimii **Niklas Rosström** ja Saksassa **Gino Naschke**.

”Haluan koskettaa ihmisiä tarinoillani”

Jannike toivoo, että hänen musiikistaan voi löytää toivoa ja lohdutusta, laulaa Johnny Loganin kanssa ja tuo viestin Elvikseltä.

Teksti JUHANA UNKURI *Kuvat* NIKLAS ROSSTRÖM

Jannike Sandström, taiteilijanimeltään **Jannike**, keikkaili heinäkuussa Suomessa euroviisulegenda **Johnny Loganin** kanssa ja he julkaisivat äskettäin yhteisen kappaleen.

”Olen aina ollut suuri euroviisufani ja duetto hänen kanssaan oli toteutunut unelma”, Jannike luonnehtii. Irlantilainen Logan on voittanut Euroviisut kahdesti laulajana ja kerran säveltäjänä.

Yhteistyö alkoi vieriämään, kun eräs Janniken tuttu laittoi Loganin tiimille mailia hänestä.

”Asia alkoi edetä varsinaisesti silloin, kun manageripuolisoni **Niklas Rosström** otti yhteyttä heihin. Logan kertoi vastaavansa ’Ei’ 99 prosenttiin duettopyyntöistä, ja että minä olin se yksi prosentti, jolle hän vastasi myöntävästi. Musiikkiini tutustuttuaan hän oli sitä mieltä, että meidän äänemme sopivat hyvin yhteen.”

Kappale syntyi etänä internetin avittamana. *Just One Look* julkaistiin 18. kesäkuuta, ja päivää myöhemmin Jannike ja Logan tapasivat ensimmäisen kerran livenä Saksassa.

”Halasimme, juttelimme ja nauroimme; olimme heti kuin vanhat tutut. Sitten meidän pitikin lähteä lavalle seuraavan päivän liveesityksen kenraaliharjoitukseen.”

Samana iltana kappaleeseen tehtiin musiikkivideo Frankfurtin lähellä sijaitsevassa studiossa. Livenä he esiintyivät ensimmäisen kerran *Fernsegarten*-tv-ohjelmassa, joka on Saksan suurin perheshow.

”Esitys meni erittäin hyvin ja minulla oli todella hauskaa. Katsojakin ohjelmalla oli neljä miljoonaa. Sittemmin esiinnyimme duona bändin kanssa Vaasassa ja Possujuhliissa Degerbyssä. Varmasti teemme jatkossakin ainakin yhteisiä keikkoja.”

Suurin unelma

Musiikki on ollut tärkeä osa Janniken elämää pienestä asti. Musiikkikoulussa hän aloitti kolmivuotiaana. Jannike (s. 1983) soitti lapsena erityisesti pianoa ja viulua, lauloi kuorossa, opiskeli musiikinteoriaa ja voitti tekemällään kappaleella lastenlaulukilpailun. Musiikkiopistosta matka vei lukion jälkeen Sibeliuksen Akatemiaan.

”Halusin musiikista jollakin muotoa ammatin. Se on aina ollut suurin ja ainoa unelmani.”

Vuonna 2008 Jannike osallistui *Idols*-kilpailuun, jossa hän sijoittui yhdeksänneksi. Jannike kertoo ilmoittautuneensa kisaan aika spontaanisti. Hän halusi uralleen suuntaa ja uusia kontakteja.

Janniken mukaan *Idols* oli hyvä pikakoulutus artistiuteen.

Johnny Logan ja Jannike tekivät yhdessä kappaleen ja musiikkivideon sekä esiintyivät Saksassa ja Suomessa.

Jannike julkaisee musiikkia englanniksi ja äidinkielellään ruotsiksi.

”Opin paljon etenkin siitä, miten kannattaa suhtautua mediaan ja yleisön mielipiteisiin. Samalla *Idols* oli kuitenkin tosi-tv-ohjelma, joka editoitiin sen mukaisesti. Minusta tehtiin vähän erilainen versio kuin mitä oikeasti olin. Fiilikseni oli epävarma ja se vaikutti myös laulusuoritukseen.”

Idolsin jälkeen Jannike koki, ettei ollut vielä valmis varsinaiseen artistiuraan. Hän keikkaili pienimuotoisemmin ja valmistui musiikin maisteriksi.

Vuonna 2011 Jannikesta tuntui, että hän halusi julkaista musiikkia.

”En tiennyt miten asian kanssa edetä, joten päätin lähteä yksin erälle musiikkimessuille Vaasaan. Halusin saada ideoita ja inspiraatiota, ja tavata musiikkialan ihmisiä.”

Messuilla Jannike tapasi joitain vanhoja tuttuja sekä ylipäättään muita artisteja, tuottajia ja muusikoita. Yksi tapahtuman järjestäjistä oli Niklas Rosström, jota hän ei entuudestaan tuntenut.

”Olin jo lähdessä kotiin junalla, mutta tuli sellainen fiilis, että minun oli pakko jutella hänen kanssaan. Siitä kaikki alkoi, ensin ystävyys sekä myöhemmin työsuhde ja parisuhde.”

Korona-aikana Jannike on toiminut musiikinopettajana, kirjoittanut biisejä ja julkaissut musiikkia.

Suomenruotsalainen Jannike julkaisi ensin kappaleen ruotsiksi, mutta vaihtoi pian laulukielen englantiin. Hän sai levytys sopimuksen Saksaan ja ensimmäinen kokonainen albumi *The Girl in the Picture* julkaistiin vuonna 2017. Viime vuosina hän on esiintynyt erityisesti Suomessa ja Saksassa.

Yhteys Elvikseen

Korona-aikana Jannike on toiminut musiikinopettajana, kirjoittanut biisejä ja julkaissut musiikkia. Hänen erityinen ”koronaprojektinsa” oli *So many people, so many stories* -biisi, jonka tekemiseen hän kutsui musiikkiystäväänsä ympäri maailmaa.

”Kaikkihan olivat yht’äkkiä ilman isompia töitä. Jokainen nauhoitti osuutensa kotonaan ja biisiin tuli kiva ’we are the world’ -fiilis. Mukana oli muun muassa englantilainen **Ralph Salmins**, joka on soittanut esimerkiksi **Robbie Williamsin**, **Van Morrisonin** ja **Elton Johnin** kanssa sekä **Steve Sidwell**, joka on tehnyt töitä muun muassa **George Michaelin** kanssa. Halusin myös oppia editoimaan ja tein kappaleeseen musiikkivideon itse.”

Jannike on tehnyt vuosien mittaan yhteistyötä useiden muidenkin nimekkäiden musiikkialan hahmojen kanssa. Joitain vuosia sitten hän vieraili Niklas Rosströmin kanssa Malibussa **Linda Thompsonin** kotona.

”Lindahan on tehnyt tekstejä muun muassa **Michael Bublélle**, **Celine Dionille** ja **Whitney Houstonille**, ja 1970-luvulla hän oli neljän vuoden ajan **Elviksen** tyttöystävä. Hän oli erittäin mukava ja löysimme heti henkisen yhteyden. Lauloin hänelle melodian ja sitten pyysimme häntä kirjoittamaan siihen tekstin.”

Thompson lupasi kuunnella melodiaa uudestaan. Jannike ja Rosström palasivat takaisin Suomeen. Viikkoja kului, ja kun Thompsonista ei kuulunut mitään Jannike ajatteli biisiasian unohtuneen tai että tämä ei vain halunnut tehdä laulua ”pienelle suomalaiselle artistille”.

Eräänä iltana Jannike laittoi television päälle, josta sattui tulemaan *The Bodyguard* -elokuva.

”Linda on kirjoittanut elokuvan *I have nothing* -biisin tekstin. Lisäksi television avatessani elokuvassa oli menossa juuri se kohta, jossa hän on itse mukana parin sekunnin ajan. Sanoin Niklakselle tämän olevan ehkä joku merkki siitä, että kohta kuulemme hänestä jotain.”

>>>

>>>

Seuraavana päivänä Thompsonilta tulikin sähköposti.

”Siellä oli vain *Hallowed Ground* -biisin teksti ja otsikossa luki jotain maagista: ’This is something Elvis taught me about’. Eli koko biisin sanoma ja tarina oli sellaista, mitä hän oli oppinut itse Elvis Presleyltä! En vielääkään ymmärrä, että juuri minä sain sen stoorin. Aina kun esitän tuon biisin kerron yleisölle, että ’Elviksellä on nyt kuulkaa asiaa teille, minä vaan toimin tässä välittäjänä.’”

Uusi levy ja Abbey Road

Janniken mukaan Niklas Rosströmillä on ollut iso rooli hänen uransa etenemisessä ja erilaisten kohtaamisten järjestymisessä. Jannike toteaa, että he molemmat elävät ja hengittävät musiikkia, ja puhuvat samaa musiikillista kieltä. Heillä on nykyään myös oma kotistudio.

”Olen erittäin onnekas, kun minulla on Niklas.”

Jannike on julkaissut edelleen satunnaisesti biisejä ruotsiksi. Hän toteaa, että oma äidinkieli on samalla hänen tunnekielensä.

”Niitä biisejä kuullaan eniten suomenruotsalaisissa piireissä. Markkina on kuitenkin aika pieni, enkä ole yrittänyt luoda uraa Ruotsissa. Tykkään laulaa suomeksikin ja esitän keikoilla usein suomenkielisiä biisejä. Ehkä jonain päivänä julkaisen musiikkia myös suomeksi.”

Tammikuussa Jannike julkaisee toisen levynsä, jonka nimi on *Welcome to my life*. Levynjulkaisun kunniaksi hän suuntasi Lontoon legendaariselle Abbey Road -studioille, jossa hän nauhoitti bändin kanssa muutaman kappaleen. Lisäksi siellä tehtiin pieni musiikkidokumentti, joka toimii samalla levyn julkistamiskonserttina.

Jannike on ollut levyllä isossa roolissa myös sanoittajana ja säveltäjänä.

”Nämä ovat minun tarinoitani 100-prosenttisesti. Lisäksi musiikkityyliä on hiottu, levy on aikuispoppi, mutta menee aiempaa enemmän mystiseen ja herkkään suuntaan. Voin kuitenkin paljastaa, että tämän levyn jälkeen vaihdan suuntaa vielä enemmän. Seuraava levy tulee olemaan jotain ihan muuta.”

Jannike aikoo keskittyä jatkossakin Suomen lisäksi Saksan musiikkimarkkinoille ja haluaa suunnata myös muualle Eurooppaan. Hän kertoo, että viime vuodet ovat olleet upeita, mutta myös vaikeita ja täynnä kovaa työtä.

”Olen saanut kokea kaikenlaista: paljon isoja tv-keikkoja, mahtavia festivaalikeikkoja, haastatteluja ja yhteistyötä upeiden ihmisten kanssa. Haluan koskettaa ihmisiä tarinoillani. Toivon, että yleisöni voi samaistua niihin ja että musiikistani voi löytää lohdutusta ja toivoa.”

Janniken seuraava single *Burning for you* ilmestyy 19. marraskuuta.

Ääni

Ääni-palstalla esitellään kauden kiinnostavia ääniteknologian uutuuksia.
Teksti: Tommi Saarela

Klang Vokal ja Kontroller

Kolmiulotteista luurikuuntelua

SAKSALAISLÄHTÖINEN KLANG tuo perinteisen stereofonisen esiintyjäkuuntelun vaihtoehdona markkinoille uuden sukupolven henkilökohtaisen kuulokekuuntelujärjestelmän, joka perustuu immerssiiväänen prosessointiin.

Elokuvamaailmasta tuttu kuulijaa ympäröivä immerssiivikuuntelu onnistuu Klang Vokal -prosessorin avulla, johon voidaan rakentaa jopa 12 eriytettyä kuulokemiksausta.

Klangin avulla laulu- ja soitinkanavia voidaan sijoittaa stereokantaa laveammalle, mikä antaa jokaiselle henkilökohtaisa korvamonitoreja käytävälle muusikolle avaramman kuulokuvan, parantaa elementtien erottelukykyä ja mahdollistaa jopa kuunteluvoimakkuuden pudottamisen.

Klang Vokalia voi hyödyntää sellaisenaan, mutta prosessorin käyttöön tulee uusia ulottuvuuksia sen rinnalla julkaistun Klang Kontrollerin kanssa, joka tuo kuunteluun liittyvät valinnat esiintyjän itsensä käsiin.

Klang Kontroller sisältää kuulokevahvistimen lisäksi myös balansoidut audiolähdöt esimerkiksi kosketinsoittajan kaiutinmonitorointiin ja rumpalin ”Butt Kickerille”.

PoE-virralla toimiva vankkarakenteinen Klang Kontroller on varustettu mikrofonitelineeseen sopivalla kiinnikkeellä. ●

www.klang.com

IK Multimedia Amplitube X-Gear

Uutta poljettavaa kitaristeille

IK MULTIMEDIA on esitellyt kitaristeille ja studio-tuottajille tutuksi tulleen Amplitube-softansa johdannaisena kehitetyn efektipolkimien sarjan, joka lupaa vertaansa vailla olevaa äänenlaatua ja joustavuutta lavalle sekä studioon.

Amplitube X-Gear -mallistoon sisältyy aluksi neljä laitemallia, joista kukin sisältää Amplitube-softasta tuttuun efektiin ohessa muun muassa täysin uusia kaiku- ja delay-algoritmeja. X-Gearin tavoitteena on siirtää kiitellyt Amplitube-efektit tietokonemaailmasta kitaristin jalan alle poljinlautaan, perinteisten efektipolkimien seuraan.

Neljän pedaalin sarja kattaa säröefekteihin keskittyvän X-Driven, modulaatioefekteihin panostavan X-Viben, delay-maailmaa värittävän X-Timen sekä kaikuihin satsaavan X-Spacen.

Käyttöä kestävään suunniteltu vankka alumiinikotelo suojaaa kunkin pedaalin hienostuneita sisäosia, jotka saavat käyttövoimansa kuudesta-toista pitkälle kehitetystä efekti-algoritmista.

Jokaisen X-Gear -pedaalin mukana toimitaan Mac- ja Windows-yhteensopiva virtuaalinen X-Gear -versio, joka antaa käyttäjälle mahdollisuuden äänittää, muokata ja tallentaa soundeja tietokoneella, sekä siirtää ne sen jälkeen kätevästi pedaaliin.

Tätä kirjoitettaessa yhden pedaalin hinta-arvio Suomen markkinoilla on noin 370 euroa. ●

www.amplitube.com/xgear

Roland Verselab MV-1

Lauluja boksissa

ROLAND VERSELAB MV-1 tarjoaa klassisen boksityyppisen vaihtoehdon tietokoneohjelmistojen voimin tapahtuvalle biisituotannolle. Verselab MV-1 on laiteyyppiltään ”Song production studio”, mikä tarkoittaa että boksi sisältää audio-ohjelmista tutut äänitystoiminnot, patternien generoinnin, soundikirjaston, efektit ja muita biisituotannon sujuvuutta lisääviä toimintoja.

Laitteen avulla voi äänittää ja muokata lauluraitoja Auto-Pitch-, Harmonizer- ja Doubler-efektien avulla, ja käyttöpinnasta löytyy 16 painikeohjainta

kätevään rumpu-, basso- ja sointuosien ohjelmointiin. Sisäänrakennetun mikrofonin lisäksi Verselabissa on XLR-liitäntä erillistä mikrofonia varten, stereoliittimet audiolle sisään ja ulos, kaksi kuulokeliitäntää sekä midi.

Laitte maksaa noin 650 euroa, ja sen toiminnallisuutta voi haluttaessa laajentaa myös tietokone-, älylaite- ja pilvipalveluympäristöihin. ●

www.roland.com

Intohimona musiikki

soundi.fi

